

<https://doi.org/10.18778/1644-857X.20.01.05>

ZBIGNIEW ANUSIK

UNIWERSYTET ŁÓDZKI / UNIVERSITY OF ŁÓDŹ

 <https://orcid.org/0000-0002-5483-4970>

Sienieńscy herbu Dębno (lubelska gałąź rodu) w XVI i XVII wieku

ABSTRACT

Sienieńskis, Dębno coat of arms (Lublin line of the family) in 16th and 17th centuries

The well-known, senatorial Sienieński family, Dębno coat of arms has not yet received a reliable genealogical study. The few attempts at presenting the genealogy of this family should be considered unsuccessful. They are full of all sorts errors and distortions. The article, written on the basis of extensive archival research, presents the genealogy of the least known Lublin Sienieński line. The author identified and described the lives of several dozen descendants of Wiktoryn Sienieński (died before 1556). He corrected and completed the biographical data of two representatives of this lineage who had biographies in *Polski słownik biograficzny* – the Lublin castellan Zbigniew (died 1633) and titular Maronite bishop Dominik (died 1743). He meticulously traced the marriages concluded by the members of the Sienieński family. He also presented their material status, as well as the most important facts from the lives of the most significant representatives of this family line. He also made some remarks of a more general nature. He drew attention to the fact that the peak of the splendor of the Sienieński family from Lublin voivodeship fell in the first half of the 17th century. In the second half of this century, their importance and position suddenly collapsed. The distribution of landed property among nine men alive at that time led to their relative impoverishment. The Sienieńskis also gradually lost their possessions. At the end of 17th century, they no longer owned any property in Lublin voivodeship.

Keywords: Sienieńskis, Dębno coat of arms, Polish nobility, Lublin voivodeship, Polish-Lithuanian Commonwealth in 16th and 17th centuries, genealogy

STRESZCZENIE

Znana, senatorska rodzina Sienieńskich herbu Dębno nie doczekała się dotąd rzetelnego opracowania genealogicznego. Nieliczne próby przedstawienia genealogii tego rodu należy uznać za nieudane, pełno w nich bowiem różnego rodzaju błędów i przekłamań. W artykule, napisanym na podstawie zakrojonych na szeroką skalę badań archiwalnych, przedstawiono genealogię i dzieje najmniej znanej, lubelskiej linii Sienieńskich. Autor zidentyfikował i opisał dzieje życia kilkudziesięciu potomków Wiktoryna Sienieńskiego (zm. p. 1556). Skorygował i uzupełnił dane biograficzne dwóch przedstawicieli tej linii, którzy doczekali się biogramów w *Polskim słowniku biograficznym* – kasztelana lubelskiego Zbigniewa (zm. 1633) i tytularnego biskupa maronickiego Dominika (zm. 1743). Drobiazgowo prześledził zawierane przez Sienieńskich związki małżeńskie. Przedstawił też ich sytuację majątkową, jak również najważniejsze fakty z życia najbardziej znaczących przedstawicieli tej linii rodu. Zawarł również kilka uwag bardziej ogólnej natury. Zwrócił uwagę na fakt, że apogeum świetności Sienieńskich z Lubelskiego przypadło na pierwszą połowę XVII w. W drugiej połowie tego stulecia nastąpiło zaś gwałtowne załamanie ich znaczenia i pozycji. Podział dóbr między dziewięciu żyjących w tym czasie mężczyzn doprowadził bowiem do ich relatywnego zubożenia. Sienieńscy stopniowo tracili też swoje posiadłości. Pod koniec XVII w. nie byli już właścicielami żadnego majątku w Lubelskiem.

Słowa kluczowe: Sienieńscy herbu Dębno, szlachta polska, województwo lubelskie, Rzeczpospolita w XVI i XVII w., genealogia

Przystępując do pisania tekstu poświęconego znanemu, senatorskiemu rodowi Sienieńskich h. Dębno, trzeba zacząć od stwierdzenia, że najwyraźniej nie mieli oni szczęścia do genealogów. Wszystkie podejmowane do tej pory próby opracowania genealogii tego rodu uznać należy za nieudane, przy czym uwaga ta dotyczy zarówno tablic genealogicznych, jak i niezbyt rozbudowanych tekstów w herbarzach. Przy bliższym zapoznaniu się z nimi okazuje się bowiem, że są one nie tylko dalece niekompletne, lecz także pełne różnego rodzaju błędów i nieścisłości¹. Rzecz jasna najbardziej pożądanym przedsięwzięciem badawczym byłoby przygotowanie monografii uwzględniającej wszystkich przedstawicieli interesującego nas rodu. Ze względu na niedostępność ważnych

¹ Por. B. Paprocki, *Herby rycerstwa polskiego*, wyd. K.J. Turowski, Kraków 1858, s. 384–387; K. Niesiecki, *Herbarz polski*, wyd. J.N. Bobrowicz, t. VIII, Lipsk 1841, s. 354–360; B.H. Łuszczynski, *Silva heraldica*, t. VII, s. 259–264, rękopis w Bibliotece Narodowej w Warszawie, sygn. IV 5582; T. Żychliński, *Złota księga szlachty polskiej*, t. III, Poznań 1881, s. 339–344; t. VIII, Poznań 1886, tabl. 3 po s. 496; W. Dworzaczek, *Genealogia*, t. II (*Tablice*), Warszawa 1959, tabl. 107.

źródeł (przede wszystkim ksiąg grodzkich i ziemskich z województwa sandomierskiego) wydaje się to jednak zadaniem bardzo trudnym do wykonania. Po głębszym zastanowieniu uznałem natomiast, że dysponuję wystarczającą podstawą źródłową do przygotowania studium poświęconego genealogii i dziejom najmniej znanej, lubelskiej gałęzi rodu Sienińskich.

Za protoplastę tej linii omawianej rodziny należy uznać kasztelana małogoskiego Wiktoryna z Sienna i Gologór h. Dębno (ok. 1463–1530). Był on synem podkomorzego sandomierskiego Andrzeja z Sienna i Rymanowa (zm. 1494) oraz Katarzyny z Gologór, a wnukiem wojewody sandomierskiego Dobiesława z Oleśnicy i Sienna (zm. 1440)². Wydawać by się mogło, że najnowsze ustalenia nauki historycznej na temat życia i działalności kasztelana małogoskiego zostały zawarte w biogramie Wiktoryna Sienińskiego opublikowanym w *Polskim słowniku biograficznym*³. Niestety, autor tego tekstu – Feliks Kiryk, pisząc o rodzinie kasztelana, popełnił kilka istotnych błędów. Po pierwsze, podał nieprawdziwą datę ślubu (przed 1485 r.) Wiktoryna z Sienna z Elżbietą, córką kasztelana krakowskiego Jakuba z Dębna h. Odrowąż (zm. 1490). W rzeczywistości małżeństwo to zostało bowiem zawarte w 1494 r.⁴ Po drugie, z nieznanых powodów zignorował przekazaną przez Bartosza Paprockiego informację, że kasztelan małogoski Wiktoryn Sieniński pozostawił po sobie dwóch synów: Zbigniewa, pana na Rymanowie, oraz Wiktoryna, dziedzica Chrośliny⁵. Kiryk nie wiedział również, że po śmierci pierwszej żony kasztelan małogoski ożenił się ponownie. Jego wybranką została Katarzyna z Chotczy Chotecka h. Nabram. Jako wdowa po Wiktorynie żyła ona jeszcze 29 czerwca 1547 r., gdy w sądzie ziemskim lubelskim został umorzony proces,

² Por. F. Kiryk, *Sieniński Andrzej z Sienna i Rymanowa*, [w:] *Polski słownik biograficzny* [dalej: *PSB*], t. XXXVII, Warszawa–Kraków 1996–1997, s. 172; i d e m, *Oleśnicki Dobiesław (właściwie Dobek z Oleśnicy i Sienna)*, [w:] *ibidem*, t. XXIII, Wrocław 1978, s. 762–763; W. Dworzaczek, *op. cit.*, t. II, tabl. 107.

³ Por. F. Kiryk, *Sieniński Wiktoryn z Sienna i Gologór*, [w:] *PSB*, t. XXXVII, Warszawa–Kraków 1996–1997, s. 192.

⁴ Ślub Wiktoryna i Elżbiety musiał się odbyć krótko przed 28 V 1494 r. Tego dnia bowiem Sieniński oprawił żonie 4500 florenów węgierskich wiana i przywianku na połowie swoich dóbr. Por. Archiwum Główne Akt Dawnych w Warszawie [dalej: AGAD], Metryka Koronna [dalej: MK] 15, f. 69.

⁵ Por. B. Paprocki, *op. cit.*, s. 387. Warto w tym miejscu odnotować, że Bartłomiej (Bartosz) Paprocki (ok. 1543–1614) miał bardzo dobre rozeznanie w stosunkach rodzinnych współczesnych sobie wielmożów. Podane przez niego informacje znajdują bowiem najczęściej potwierdzenie również w innych źródłach.

jaki toczyła ze swoim krewnym, Pawłem Choteckim, dziedzicem w Chotczy⁶.

Kiryk stwierdził także, że zmarły w 1530 r. Wiktoryn Sienieński pozostawił po sobie jedynie syna Zbigniewa oraz córki: Agnieszkę, zamężną najpierw z Piotrem Szafrąncem, a potem ze Stanisławem Niszczyckim, i Katarzynę, wydaną za Andrzeja Tęczyńskiego, wojewodę krakowskiego⁷. Informacja ta wymaga uściślenia o tyle, że Sienieński miał również, oprócz wspomnianego Wiktoryna, także syna Dymitra, którzy też przeżył ojca. Wszyscy trzej synowie zmarłego 31 marca 1530 r. kasztelana małopolskiego, czyli Zbigniew, Wiktoryn i Dymitr wystąpili bowiem w dokumencie wystawionym 3 lipca 1531 r. w Urzędowie, a odnoszącym się do sporu między Sienieńskimi a Stanisławem i Mikołajem z Rachowa, którzy mieli zostać poszkodowani przy rozgraniczeniu należących do kasztelanów małopolskich wsi Chrośliny, Boisk i Woli Boiskiej z dobrami kapituły krakowskiej⁸. Jeśli chodzi o córki Wiktoryna Sienieńskiego, to starsza była Katarzyna, która już w 1517 r. została wydana za Andrzeja Tęczyńskiego, który zmarł 2 stycznia 1536 r. jako kasztelan krakowski. Sienieńska niewiele przeżyła męża. Zmarła bowiem bezpotomnie przed 29 kwietnia 1538 r.⁹ Młodsza z kasztelanek małopolskich – Agnieszka, dopiero w 1530 r. poślubiła kasztelanica wiślickiego Piotra Szafrąca z Pieskowej Skały h. Starzykoń, z którym miała syna Stanisława (ok. 1531–1598). Po rychłej

⁶ Por. B.H. Łuszczynski, *op. cit.*, t. VII, s. 261 (tu informacja, że Katarzyna z Chotczy była żoną kasztelana małopolskiego Wiktoryna Sienieńskiego); Archiwum Państwowe w Lublinie [dalej: APL], Lubelskie ziemskie, Wieczyste [dalej: LZW], nr 80, k. 559–560 (tu Katarzyna występuje jako wdowa po wielmożnym Wiktorynie Sienieńskim).

⁷ Por. F. Kiryk, *Sienieński Wiktoryn...*, s. 192. Podobnie w tablicach opracowanych przez W. Dworzaczka, gdzie również brakuje wzmianki o Wiktorynie juniorze. Nie odnotowano tu również żon i potomstwa Zbigniewa. Por. *idem*, *op. cit.*, t. II, tabl. 107.

⁸ Por. Wyciąg z akt ziemskich urzędowskich z dnia 3 VII 1531 r. odnoszący się do sporu między Stanisławem i Mikołajem z Rachowa, a Zbigniewem, Wiktorynem i Dymitrem, synami nieżyjącego Wiktoryna Sienieńskiego, kasztelana małopolskiego, o straty w gruntach poniesione przez Rachowskich przy rozgraniczeniu wsi Sienieńskich Chrośliny, Boisk i Woli Boiskiej z dobrami kapituły krakowskiej, Biblioteka Książąt Czartoryskich – Muzeum Narodowe w Krakowie, sygn. 1286 Perg.

⁹ Por. J. Kurtyka, *Latyfundium tęczyńskie. Dobra i właściciele (XIV–XVII wiek)*, Kraków 1999, s. 170–175 (na s. 174 wzmianka, że Katarzyna była córką kasztelana małopolskiego Wiktoryna, a siostrą Zbigniewa, Wiktoryna i Agnieszki, żony Piotra Szafrąca).

śmierci pierwszego męża, najpewniej w 1532 r. wyszła ponownie za Stanisława Niszczycykiego h. Prawdzic (ok. 1500–1556), z czasem wojewodę płockiego, z którym miała trzech synów: Jana, Piotra i Krzysztofa¹⁰. Dodajmy również, że nieprawdziwe jest stwierdzenie autora biogramu kasztelana małogoskiego, jakoby posiadał on dobra w ziemi sandomierskiej z ośrodkiem w Chruszczynie¹¹. W rzeczywistości bowiem, oprócz klucza rymanowskiego w ziemi sanockiej, Wiktoryn Sieniński był właścicielem kilku wiosek w powiecie urzędowskim, a ośrodkiem jego lubelskich posiadłości była wspomniana już kilkakrotnie Chroślina (dziś Chruślina).

Najmłodszy z kasztelanów małogoskich – Dymitr, zmarł młodo i bezpotomnie. Dlatego też B. Paprocki mógł napisać później (nie do końca zgodnie ze stanem faktycznym), że Wiktoryn Sieniński (zm. 1530) miał tylko dwóch synów. Starszy z nich – Zbigniew (zm. 1567/1568), w przyszłości kasztelan sanocki, objął w posiadanie Rymanów z przyległościami i był protoplastą rymanowskiej

¹⁰ Por. J. Sperka, *Szafraniec Piotr młodszy z Pieskowej Skąły*, [w:] *PSB*, t. XLVI, Warszawa–Kraków 2009–2010, s. 467; oraz I. Gieysztorowa, *Niszczycycki Stanisław*, [w:] *ibidem*, t. XXIII, Wrocław 1978, s. 139. Stosunkowo duża różnica wieku między córkami Wiktoryna Sienińskiego nasuwa pytanie o to, czy wszystkie jego dzieci pochodziły z małżeństwa z Elżbietą z Dębna, która po raz ostatni została odnotowana w źródłach w roku 1504, gdy wyraziła zgodę na zastawienie przez męża Piotrowi Herburtowi z Fulszyna wsi Klimkówka i Ladzin w kluczu rymanowskim. Por. A. Fastnacht, *Słownik historyczno-geograficzny ziemi sanockiej w średniowieczu*, do druku przygotowali A. Fastnacht-Stupnicka, A. Gąsiorowski, cz. 2, Brzozów–Wzdów–Rzeszów 1998, s. 62, 106; F. Kiryk, *Sieniński Wiktoryn...*, s. 192 (tu jednak nieprawdziwa informacja o zastawieniu Herburtowi całych dóbr rymanowskich). Córka Elżbiety była na pewno urodzona około 1499 r. Katarzyna z Sienna Tęczyńska. Przed 1504 r. urodził się też najpewniej Zbigniew, który w 1530 r. ożenił się z Anną Tęczyńską, córką Jana (zm. 1552), w przyszłości wojewody sandomierskiego. Por. J. Kurtyka, *op. cit.*, s. 199. Rzecz jasna Elżbieta z Dębna, która urodziła się najwcześniej w roku 1476, mogła być matką Wiktoryna, Dymitra oraz urodzonej około 1512 r. Agnieszki. Ponieważ jednak nie znamy ani daty śmierci Elżbiety, ani też dat narodzin wspomnianej trójki rodzeństwa, kwestii tego, kto był ich matką, nie podejmuję się rozstrzygnąć.

¹¹ Por. F. Kiryk, *Sieniński Wiktoryn...*, s. 192. Warto też zwrócić uwagę na to, że informacja o leżącej jakoby w powiecie wiślickim Chruszczynie (Chroślinie) pojawia się także w opracowanym przez tego samego autora biogramie ojca kasztelana małogoskiego. Por. *idem*, *Sieniński Andrzej...*, s. 172. W kwestii poprawek i uzupełnień dotyczących biografii kasztelana małogoskiego Wiktoryna Sienińskiego por. też Z. Anusik, *Krąg rodzinny Katarzyna z Sienna Myszkowskiej (zm. 1619), podczaszyny lubelskiej. Studium genealogiczno-obyczajowe*, „Przegląd Nauk Historycznych” 2020, R. XIX, nr 2, s. 246–248. <https://doi.org/10.18778/1644-857X.19.02.10>

gałęzi rodu Sienieńskich¹². Młodszy – Wiktoryn przejął dobra ojcowskie w powiecie urzędowskim. On z kolei był przodkiem wszystkich przedstawicieli lubelskiej (nieznanej w zasadzie genealogom) linii rodu Sienieńskich. Wiemy o nim, że oprócz dóbr w województwie lubelskim posiadał również dziedziczną włość stołpińską w ziemi lwowskiej, w skład której wchodziły wsie: Stołpin, Bołożynów, Turza, Przewłoczna, Kobyle i Wola. Dnia 20 czerwca 1552 r. Wiktoryn Sienieński wniósł bowiem do ksiąg ziemskich lubelskich akt donacji (w istocie sprzedaży) tego klucza na rzecz Andrzeja Dembowskiego, chorążego łączyckiego i starosty hrubieszowskiego. Zgodę na przeprowadzenie tej transakcji wyraziła żona Sienieńskiego Anna. Nie znamy niestety jej nazwiska. Wiadomo jedynie, że stawiała się ona w Lublinie w towarzystwie krewnych ze strony ojca (*fratres ex linea paterna*), Walentyna Lubczyńskiego i Stanisława Wierzbickiego¹³. Nie znamy również daty śmierci młodszego z kasztelanów małogoskich. Nie żył on już jednak na pewno 21 czerwca 1559 r., gdy Paweł Czerny z Witowic h. Nowina oparł posag swojej żony Zofii, córki nieżyjącego Wiktoryna Sienieńskiego z Chrośliny. Ta z kolei, zaspokojona kwotą 3500 florenów, zeznała ustąpienie z dóbr na rzecz swoich braci: Stanisława, Marcina, Jakuba, Andrzeja i Jana¹⁴.

Jak więc widzimy, kasztelan małogoski Wiktoryn Sienieński pozostawił po sobie pięciu synów i jedną córkę. Ta ostatnia, wspomniana Zofia, już jako wdowa po Pawle Czernym, żyła jeszcze w 1602 r., gdy ze swoimi czterema synami, Janem, Jerzym, Przeclawem i Pawłem, została odnotowana w księgach sądu ziemskiego lubelskiego¹⁵. Zarówno Zofia, jak i jej czterej starsi bracia byli dziećmi Wiktoryna i jego pierwszej żony Anny. Matką najmłodszego z rodzeństwa – Jana była jednak druga żona kasztelanica małogoskiego, Jadwiga Leska h. Janina, która w pierwszej połowie 1572 r., występując przed aktami ziemskimi lubelskimi jako wdowa po Wiktorynie, dokonała zapisu na rzecz swojego syna, Jana

¹² Por. F. Kiryk, *Sienieński Zbigniew z Sienna i Rymanowa*, [w:] *PSB*, t. XXXVII, s. 192–193; J. Kurtyka, *op. cit.*, s. 199.

¹³ Por. APL, LZW, nr 81, k. 216–218. Warto tu dodać, że Andrzej Dembowski został w przyszłości wojewodą bełskim, a jego jedyna córka Zofia wniosła dobra stołpińskie swojemu mężowi, Andrzejowi Tęczyńskiemu, który zmarł w 1588 r. jako wojewoda krakowski.

¹⁴ Por. APL, LZW, nr 82, k. 225v–226v.

¹⁵ Por. APL, Lubelskie ziemskie, Sądowe [dalej: LZS], nr 51, k. 529–530.

Sienińskiego¹⁶. Dwaj synowie Wiktoryna i Anny, Marcin i Andrzej zmarli bezpotomnie przed 3 maja 1571 r. Tego dnia Stanisław, Jakub i Jan Sienińscy dokonali bowiem w Urzędowie podziału dóbr po ojcu¹⁷. Nie znamy co prawda treści tego dokumentu, ale na podstawie innych źródeł z całą pewnością możemy stwierdzić, że najmłodszy z braci – Jan otrzymał wieś Chroślinę. Najstarszemu – Stanisławowi przypadły Boiska, Wola Grabowa (Grabówka), Wola Sosnowa, Wrzawy, Strachocin, Goczalkowice i Białkowice. Średni z braci – Jakub wziął natomiast ze schedy po ojcu Mazanów, Wałowice, Wolę Lubaszową, Prawno, Glinnik, Ocierchów, Skowierzyn oraz Radomyśl. Pewne wyobrażenie o wartości ekonomicznej poszczególnych działów dają informacje zawarte w rejestrze poborowym województwa lubelskiego z 1626 r. W Choślinie było wówczas 25 łanów osiadłych, w Boiskach – 10,5 łanu, w Woli Sosnowej – 3,25 łanu, w Grabówce – 3,5 łanu, we Wrzawach i Strachocinie – 4,5 łanu (łącznie w dziale Stanisława – 21,75 łanu), w Mazanowie – 2 łany, w Wałowicach – 2 łany, w Woli Lubaszowej – 1,5 łanu, w Prawnie, które było wówczas miasteczkiem, 1 łan, w Glinniku – 2 łany, w Ocierchowie – 1,5 łanu, w Skowierzynie – 3 łany i wreszcie, w będącym także miasteczkiem Radomyślu – 1,5 łanu (łącznie w dziale Jakuba – 14,5 łanu)¹⁸.

Stanisław Sieniński, najstarszy syn kasztelanica małopolskiego Wiktoryna, nie zaznaczył niczym swojej obecności na scenie politycznej. Zawarł jednak bardzo korzystne i prestiżowe małżeństwo. Poślubił bowiem nieznaną z imienia córkę wojewody bełskiego Mikołaja Niszczycyckiego h. Prawdzic (zm. 1542). Wobec

¹⁶ Por. APL, LZW, nr 84, k. 26–26v.

¹⁷ Wzmianka o tym akcie, bez podania jednak jakichkolwiek szczegółów, por. APL, Lubelskie grodzkie, Relacje [dalej: LGR], nr 55, k. 539–539v. Warto w tym miejscu dodać, że pierwsza żona Wiktoryna Sienińskiego – Anna musiała umrzeć wkrótce po potwierdzeniu transakcji sprzedaży dóbr stołpińskich, skoro syn jego drugiej żony już w 1571 r. mógł podejmować wiążące decyzje prawne. Nie dziwi również to, że wobec wczesnej śmierci Marcina i Andrzeja Sienińskich B. Paprocki odnotował w swoim herbarzu, że Wiktoryn Sieniński pozostawił po sobie jedynie trzech synów: Stanisława, Jakuba i Jana. Por. *idem*, *op. cit.*, s. 387.

¹⁸ Por. *Rejestr poborowy województwa lubelskiego (powiat lubelski i urzędowski z r. 1626, ziemia lukowska z r. 1620)* [dalej: *Rejestr lubelski 1626*], oprac. J. Kolasa i K. Schuster, red. S. Inglot, Wrocław 1957, s. 92–93, 99–100, 103, 108. Warto zwrócić uwagę na to, że wsie Goczalkowice i Białkowice, wchodzące w skład majątności wrzawskiej, nie zostały w tym rejestrze odnotowane. W kwestii ustaleń dotyczących kasztelanica małopolskiego Wiktoryna Sienińskiego oraz jego potomstwa por. też Z. Anusik, *op. cit.*, s. 248–250.

bezpotomnej śmierci jedyne go syna wojewody – Stanisława dobra Mikołaja zostały podzielone między jego cztery córki (Grabowiecką, Sempelborską, Sienieńską i Kossobudzką), które „wyniosły wielką część majątności z domu Niszczyckich”¹⁹. Dzięki małżeństwu z wojewodzianką bełską Stanisław Sienieński przejął ze schedy po jej ojcu miasteczko Uhnów oraz wsie Tarnoszyn i Ulhówek w województwie i powiecie bełskim. Jego własność w Tarnoszynie i Ulhówku odnotowano w rejestrze poborowym województwa bełskiego z 1578 r. Od niego też w roku następnym próbował przejąć Uhnów w zastawne posiadanie kanclerz wielki koronny Jan Zamoyski²⁰. Po śmierci pierwszej żony Stanisław Sienieński ożenił się po raz drugi z Agnieszką Marcinowską h. Topór, której zabezpieczył 2000 florenów posagu na Woli Sosnowej²¹. Żył jeszcze w 1595 r. Nie żył już na pewno 12 marca 1601 r. Zapewne krótko przed śmiercią sprzedał Boiska, Grabówkę i Wolę Sosnową swojemu zięciowi, podczasem lubelskiemu Stanisławowi Myszkowskiemu²². Z małżeństwa z Niszczycką miał synów Mikołaja i Jakuba oraz córki Annę i Katarzynę²³. Ze związku z Agnieszką Marcinowską Stanisław Sienieński pozostawił tylko jedną córkę – Zofię²⁴.

Anna Sienieńska, jedna z dwóch córek Stanisława i Niszczyckiej, poślubiła Krzysztofa Żukowskiego, właściciela wsi Sobianowice. Obciążyła ona bliżej nieokreślonym długiem miasto Uhnów w województwie bełskim, które było wspólnym dziedzictwem (po matce) dzieci Stanisława z jego pierwszego małżeństwa. O przeniesienie

¹⁹ Por. B. Paprocki, *op. cit.*, s. 621.

²⁰ Por. *Źródła dziejowe*, t. XVIII, cz. 1 (*Polska XVI wieku pod względem geograficzno-statystycznym*), t. VII (*Ziemia ruskie. Ruś Czerwona*), cz. 1, wyd. A. Jabłonowski, Warszawa 1902, s. 206; Jan Tomasz Drohojowski do Jana Zamoyskiego, Przemyśl 29 III 1579; Maciej Topornicki do J. Zamoyskiego, Zamech 2 IV 1579, *Archiwum Jana Zamoyskiego, kanclerza i hetmana wielkiego koronnego*, t. I (1553–1579), wyd. W. Sobieski, Warszawa 1904, s. 305–306, 308–309. Co ciekawe, korespondujący z tych samych listów A. Tarnawski zupełnie bezpodstawnie uznał, że Jan Zamoyski w 1579 r. wziął w posesję Uhnów od kasztelana halickiego Jana Sienieńskiego. Por. *idem*, *Działalność gospodarza Jana Zamoyskiego kanclerza i hetmana w. kor. (1572–1605)*, Lwów 1935, s. 43. Por. też Z. Anusik, *op. cit.*, s. 251–252.

²¹ Por. APL, LGR, nr 44, k. 547v–550v; Z. Anusik, *op. cit.*, s. 252.

²² Dokument, w którym Stanisław Sienieński został określony jako zmarły, por. AGAD, MK 147, f. 53. Więcej o okolicznościach nabycia przez Stanisława Myszkowskiego dóbr boiskich por. Z. Anusik, *op. cit.*, s. 252, 262.

²³ Por. APL, Lubelskie ziemskie, Wieczyste i zobowiązania [dalej: LZWZ], nr 106, k. 428v–430v; Z. Anusik, *op. cit.*, s. 252.

²⁴ Por. APL, LGR, nr 44, k. 547v–550v, 653v–655; Z. Anusik, *op. cit.*, s. 252.

tego ciężaru na Sobianowice starał się w 1607 r. ówczesny dziedzic tego miasteczka, Mikołaj Sieniński, z którym Anna zawarła jakąś umowę majątkową pod stosunkowo wysokim zakładem 17 tys. florenów. Stosunki Anny z tym bratem układały się bardzo dobrze. Mikołaj Sieniński wspierał bowiem małżonków Żukowskich w ich procesie z Krzysztofem Grekiem o część wsi Rybczyce, a po śmierci Anny z Sienna, która zmarła przed 2 czerwca 1607 r., kontynuował ten proces w interesie jej dzieci: Stanisława, Jakuba i Anny Żukowskich²⁵.

O wiele więcej możemy powiedzieć o drugiej córce Stanisława i Niszczyckiej – Katarzynie. Przed 1590 r. została ona wydana za dużo starszego od niej Jana Biejkowskiego h. Jastrzębiec, stolnika przemyskiego i starostę gąbińskiego, wdowca po Zofii Rzeszowskiej h. Doliwa. Był on osobistością znaną i popularną wśród szlachty. Brał czynny udział w życiu politycznym. Sześciokrotnie posłował na sejm. Z małżeństwa z Katarzyną Sienińską (podobnie jak z pierwszą żoną) nie doczekał się jednak potomstwa. Zmarł bowiem bezpotomnie przed końcem 1590 r. Młoda wdowa dość szybko znalazła pocieszenie w ramionach drugiego małżonka – Mikołaja Ostrowskiego h. Leliwa, wdowca po Zofii Strońskiej h. Doliwa. Był on związany ze starostą przemyskim i referendarzem koronnym Janem Tomaszem Drohojowskim. Z jego nominacji piastował urząd podstarościego przemyskiego. W 1589 r. Mikołaj Ostrowski został mianowany przez Zygmunta III podsędkiem przemyskim. Drugi mąż Katarzyny był człowiekiem zamożnym. W świetle danych zawartych w rejestrze poborowym ziemi przemyskiej z roku 1589 Ostrowski był właścicielem wsi Lipniki, Ostrów, Rokszyce oraz wsi zagrodniczej Prakowce (dziś Prałkowce). Podsędek przemyski zmarł jednak już pod koniec 1595 lub też na początku 1596 r. Wiemy na pewno, że jego pogrzeb odbył się przed 3 kwietnia 1596 r. Z pierwszego małżeństwa Mikołaj Ostrowski miał syna Jana Mateusza. Z Katarzyną z Sienna doczekał się córki Zuzanny²⁶.

²⁵ Por. APL, LGR, nr 37, k. 386v–387, 715–715v, 783; Z. Anusik, *op. cit.*, s. 252.

²⁶ Por. Ś. Orzelski, *Bezkrólewia ksiąg ośmioro, czyli dzieje Polski od zgonu Zygmunta Augusta r. 1572 aż do r. 1576*, oprac. W. Spasowicz, Petersburg 1858, s. 206, 213, 221, 223–224, 243–244, 253, 262; E. Dubas-Urwanowicz, *Koronne zjazdy szlacheckie w dwóch pierwszych bezkrólewicach po śmierci Zygmunta Augusta*, Białystok 1998, s. 331; W. Sokołowski, *Politycy schyłku złotego wieku. Małopolscy przywódcy szlachty i parlamentarzyści w latach 1574–1605*, Warszawa 1997, s. 176; *Posłowie ziemscy koronni 1493–1600* [dalej: *Posłowie ziemscy*], oprac. W. Uruszczak, I. Kaniewska, M. Ferenc, J. Byliński, red. I. Kaniewska,

Dnia 5 lipca 1596 r. opiekunowie dzieci i dóbr zmarłego podśędka przemyskiego Mikołaja Ostrowskiego roborowali w grodzie lubelskim akt ugody zawartej 3 kwietnia tego roku w Ostrowie z wdową po nim, Katarzyną z Sienna²⁷. Z przywołanego tutaj dokumentu wynika, że w chwili śmierci drugi mąż Katarzyny był właścicielem sześciu wsi w ziemi przemyskiej oraz tenutariuszem jednej wsi królewskiej w ziemi sanockiej. Ostrów (4,75 łanu osiadłego), Rokszyce (3 łany), Prakowce (wieś zagrodnicza) oraz Siemieniece leżały nieopodal Przemyśla, a Lipniki (6 łanów) i Dydatycze (4,5 łanu) w pewnym oddaleniu, na południowy wschód od Mościsk. W skład będącej królewszczyzną wsi Wrocanka, położonej niedaleko Krośna, wchodziło natomiast wójtostwo (1 łan) oraz 4 łany kmieci²⁸. Dokonany w początkach kwietnia 1596 r. podział spadku po Mikołaju Ostrowskim z pewnością mógł zadowolić wdowę po nim. Oprócz Lipnik i połowy Dydatycz, na których miała zagwarantowane dożywocie, wzięła ona bowiem również w dożywotnie władanie Rokszyce, Prakowce i Siemienice. Zatrzymała w swoich rękach królewską Wrocankę (miała prawo do tej wsi na mocy *ius communicativum*

Warszawa 2013, s. 213, 223, 238–239, 264, 277, 321, 329; B.H. Łuszczynski, *op. cit.*, t. VI, s. 169 (tu informacja o pierwszej żonie Mikołaja Ostrowskiego, Zofii Strońskiej oraz o jego synu Janie Mateuszu. Autor nie wiedział jednak o tym, że drugą żoną Mikołaja była Katarzyna Sienieńska. Podał też błędną datę śmierci podśędka przemyskiego – 1603 r.); *Źródła dziejowe*, t. XVIII, cz. 1, t. VII, cz. 1, s. 19; *Akta grodzkie i ziemskie z czasów Rzeczypospolitej Polskiej z Archiwum tak zwanego bernardyńskiego we Lwowie*, t. XX (*Lauda sejmikowe*), t. I (*Lauda wischeńskie 1572–1648 r.*), oprac. A. Prochaska, Lwów 1909, s. 69–70, 85–87. Por. też APL, LGR, nr 49, k. 754v–756 (tu Zuzanna Ostrowska jako córka Mikołaja i Katarzyny z Sienna); Z. Anusik, *op. cit.*, s. 253–254.

²⁷ Por. APL, LGR, nr 30, s. 1830–1844.

²⁸ Por. *Polska południowo-wschodnia w epoce nowożytnej. Źródła dziejowe*, t. I, cz. 1 (*Rejestr poborowy ziemi przemyskiej z 1628 roku*), wyd. Z. Budzyński, K. Przyboś, Rzeszów 1997, s. 94 (Lipniki), 114 (Ostrów), 115 (Prakowce i Rokszyce); *Polska południowo-wschodnia w epoce nowożytnej. Źródła dziejowe*, t. I, cz. 2 (*Rejestr poborowy ziemi przemyskiej z 1651 roku*), wyd. Z. Budzyński, K. Przyboś, Rzeszów 1997, s. 31 (Dydatycze); *Polska południowo-wschodnia w epoce nowożytnej. Źródła dziejowe*, t. II, cz. 1 (*Rejestr poborowy ziemi sanockiej z 1640 roku*), wyd. Z. Budzyński, K. Przyboś, Rzeszów 1998, s. 9, 99 (Wrocanka). Warto w tym miejscu odnotować, że wydawcy tych rejestrów błędnie zidentyfikowali właścicieli wsi Lipniki, Ostrów, Prakowce, Rokszyce i Dydatycze. W 1628 r. wszystkie one należały bowiem do pasierba Katarzyny Sienieńskiej, Jana Mateusza Ostrowskiego, a w roku 1651 do jego syna Krzysztofa. W żadnym z przywołanych tu źródeł nie występuje natomiast wieś Siemienice, będąca zapewne przysiółkiem Prakowiec lub Rokszyce. Por. też Z. Anusik, *op. cit.*, s. 255–259.

uzyskanego dla niej przez Jana Biejkowskiego). Dysponowała również dokonany przez pierwszego męża zapisem 4000 florenów na Pełnatyczach. Jeśli zaś dodamy do tego gotówkę, złote precjoza, srebro i ruchomości odziedziczone po obu mężach, to musimy stwierdzić, że Katarzyna z Sienna była po powtórny owdowieniu osobą bardzo majątną²⁹.

Najpóźniej w 1597 r. Katarzyna Sienińska wyszła za mąż po raz trzeci. Tym razem oddała swoją rękę podczaszemu lubelskiemu Stanisławowi Myszkowskiemu h. Jastrzębiec. Był on jednym z czterech synów kasztelana lubelskiego Andrzeja (zm. 1566) i Zofii z Sienickich h. Bończa (zm. 1569). Otrzymał bardzo solidne wykształcenie. Studiował w Bazylei, Zurichu i Heidelbergu. Bez wątpienia w młodości był wyznawcą kalwinizmu. Później jednak dokonał konwersji na katolicyzm. W drugiej połowie 1586 r. otrzymał urząd podczaszego lubelskiego, który piastował do śmierci. Nie przejawiał większej aktywności na scenie politycznej. W roku 1605 został jednak wybrany posłem na rozdwojonym sejmiku lubelskim przez nastawioną życzliwie wobec Zygmunta III szlachtę lukowską i urzędowską. W wyniku podziału dóbr po rodzicach objął z młodszym bratem Krzysztofem dobra bychawskie w powiecie lubelskim. Dnia 24 kwietnia 1587 r. podzielono ten klucz w ten sposób, że Stanisław otrzymał miasto Bychawę z zamkiem i Podgrodzem oraz wsie Zadybie i Zdrapy, a Krzysztof – wsie Wolice (Wolę Bychawską) i Olszowiec. Dotrzymanie warunków tej umowy zabezpieczono wysokim zakładem 5000 florenów. Wypada sądzić, że podział był sprawiedliwy. W rejestrze poborowym województwa lubelskiego z 1626 r. odnotowano bowiem we wsi Wola *alias* Zadybie 2 łany osiadłe i 1,5 łanu pustego, we wsi Zdrapach – 1 łan osiadły i 0,5 łanu pustego, podczas gdy w Olszowcu było wówczas 6 łanów osiadłych i 2,5 łanu pustego, a w Woli Bychawskiej – 6,5 łanów osiadłych i 7,5 łanów pustych. Najpewniej niedługo potem Stanisław Myszkowski ożenił się z Zofią z Trzcieńca Borkówną h. Wąż. Jak można przypuszczać, pierwsza żona podczaszego lubelskiego była córką Jana Borka z Pawłowic i Jadwigi Broniowskiej h. Ostoja. Z małżeństwa tego pochodził starszy syn Stanisława – Jan Myszkowski³⁰.

²⁹ Por. APL, LGR, nr 30, s. 1841–1844; Z. Anusik, *op. cit.*, s. 259–260.

³⁰ Por. H. Kowalska, *Myszkowski Andrzej*, [w:] *PSB*, t. XXII, Wrocław 1977, s. 368–369 (tu jednak błędna data śmierci Stanisława – 1603 r.); W. Dworzaczek, *op. cit.*, t. II, tabl. 130 (tu zaś brak wzmianki o pierwszym małżeństwie Stanisława Myszkowskiego); *Urzednicy województwa lubelskiego XVI–XVIII wieku. Spisy*

Pod koniec lat dziewięćdziesiątych XVI w. Stanisław Myszkowski sprzedał miasto Bychawę z zamkiem, przedmieściem oraz wsiami Zadybie i Zdrapy podczaszemu chełmskiemu Pawłowi Wierzbickiemu h. Nieczuja. W każdym razie ten ostatni już 1 maja 1600 r. w aktach sądu ziemskiego lubelskiego został nazwany dziedzicem na Bychawie. Wkrótce po sprzedaży Bychawy Stanisław Myszkowski kupił od własnego teścia, Stanisława Sienieńskiego wieś Boiska, Wołę Grabową (Grabówkę) i Wołę Sosnową w powiecie urzędowskim. Na dobra te przeniósł z włości bychawskiej oprawę drugiej żony. Jako pan na Boiskach podczaszy lubelski był teraz sąsiadem bliskich krewnych Katarzyny z Sienna. To z nimi też miał przez lata toczyć różnego rodzaju spory. Najpierw jednak przeprowadził kilka transakcji z własnymi szwagrami, czyli Mikołajem i Jakubem Sienieńskimi. Dnia 12 marca 1601 r. Katarzyna z Sienna uzyskała konsens królewski na cesję leżącej w ziemi sanockiej wsi Wrocanka z wójtostwem na rzecz brata Jakuba Sienieńskiego. W roku następnym małżonkowie Myszkowscy weszli w posiadanie majątności wrzawskiej w powiecie urzędowskim. Połowę tych dóbr nabył podczaszy lubelski od Mikołaja Sienieńskiego, który przed aktami ziemskimi urzędowskimi zeznał, że przekazał je szwagrowi *modo donatorio*. Pozostałe połowy wsi Wrzawy, Goczałkowice, Strachocin i Białkowice darował z kolei Katarzynie z Sienna w ziemstwie przemyskim jej drugi brat, Jakub Sienieński. Dnia 16 lipca 1602 r. podczaszyna lubelska zawarła z nim jednak umowę, na mocy której zastawiła mu swoją połowę klucza wrzawskiego za sumę 5000 florenów (oblata w ziemstwie lubelskim 3 lutego 1603 r.). Wydawać by się mogło, że uregulowano w ten sposób wszystkie pretensje majątkowe, jakie Myszkowscy mogliby wysuwać wobec braci Katarzyny. Tak jednak nie było. Podczaszy lubelski nie potrafił bowiem

[dalej: *Urzednicy lubelscy*], oprac. W. Kłaczewski i W. Urban, red. A. Gąsiorowski, Kórnik 1991, nr 165; A. Strzelecki, *Sejm z r. 1605*, Kraków 1921, s. 21, 62; APL, LZW, nr 87, k. 644v-647 (tu akt podziału klucza bychawskiego); *Rejestr lubelski 1626*, s. 66-67; B.H. Łuszczynski, *op. cit.*, t. V, s. 447 (tu informacja o obu żonach Stanisława Myszkowskiego; podano jednak błędną datę jego śmierci – rok 1623). Nie udało się niestety znaleźć bezpośredniego potwierdzenia faktu, że żoną Stanisława Myszkowskiego była Zofia Borkówna z Pawłowic. Niemniej jednak w moim przekonaniu tylko ta Zofia z Trzcienca mogła wyjść za podczaszego lubelskiego. Por. Archiwum Narodowe w Krakowie [dalej: ANK], *Castriensia Cracoviensia Inscriptiones* [dalej: CCI], nr 89, s. 1653-1654; nr 90, s. 717; nr 107, s. 12-13, 17, 53, 75-76, 150-155, 397-399, 582-583, 689-697, 1433-1434, 1653-1654, 1711-1714; nr 112, s. 860-865. Por. też Z. Anusik, *op. cit.*, s. 260-261.

ułożyć sobie stosunków ze szwagrami i toczył z nimi nieustające spory, których nie zdołał zakończyć do śmierci³¹.

W drugiej połowie 1604 r. podczaszy lubelski Stanisław Myszkowski i jego żona, Katarzyna z Sienna sprzedali dobra Wrzawy Marcinowi Gniewoszowi z Wnorowa i jego żonie, Annie Leskiej z Leszczy. Dnia 3 stycznia 1605 r. Samuel Sienicki, działając w imieniu Stanisława Myszkowskiego, oblatował umowę sprzedaży tych dóbr w grodzie lubelskim. Sumę sprzedaży ustalono na 10 tys. florenów, przy czym 5000 florenów za połowę wsi Wrzawy, Goczałkowice, Strachocin i Białkowice Gniewosz miał przekazać Myszkowskiemu 18 stycznia 1605 r., a za kolejne 5000 florenów miał wykupić drugą połowę dóbr wrzawskich z zastawu od Jakuba Sienińskiego³². W 1607 r. małżonkowie Myszkowscy prowadzili spory prawne ze Zbigniewem Sienińskim z Chrośliny oraz z potężnym magnatem, kasztelanem krakowskim Januszem ks. Ostrogskim. Zakończenia tej drugiej sprawy nie dożył Stanisław Myszkowski, który zmarł przed 26 czerwca 1608 r.³³

Po śmierci trzeciego męża Katarzyna z Sienna samodzielnie gospodarowała w swoich dobrach w województwach lubelskim i ruskim. Więcej czasu spędzała teraz w ziemi przemyskiej, pozostawiając klucz boiski, który trzymała na mocy zapisów podczaszego lubelskiego, w rękach zarządców i dzierżawców. Jako wdowa, Myszkowska toczyła w 1612 r. proces z Marcinem Sienińskim z Mazanowa. W 1614 r. musiała z kolei odpierać pretensje przyrodniej siostry – Zofii Sienińskiej, wówczas żony Stanisława Pacanowskiego, do Boisk, Grabówki i Woli Sosnowej oraz do majątności

³¹ Por. APL, LZS, nr 51, k. 368v–371v (tu Paweł Wierzbicki jako dziedzic Bychawy); AGAD, MK 147, f. 53. Co ciekawe, w akcie cesji Wrocanki na rzecz Jakuba Sienińskiego Katarzyna z Sienna występuje jako żona stolnika przemyskiego Jana Biejkowskiego, o śmierci którego brakuje jakiegokolwiek wzmianki. APL, LZWZ, nr 106, k. 428v–430v; LGR, nr 36, k. 204–205, 229v–230v, 779–780v, 1029–1029v; nr 37, k. 584v–585, 943v–944v (tu 21 XII 1607 r. ostatnia znana wzmianka o Stanisławie Myszkowskim jako o osobie żyjącej); nr 46, k. 1107–1108v. Warto dodać, że na podstawie miejsc składania pozwów przeciwko uczestnikom sporu możemy stwierdzić, że główną siedzibą podczaszego lubelskiego były Boiska, Mikołaja Sienińskiego Ulhówek w województwie bełskim, a Jakuba Sienińskiego – Wrzawy. Por. też Z. Anusik, *op. cit.*, s. 261–263.

³² Por. APL, LGR, nr 36, k. 489v–491.

³³ Por. APL, LGR, nr 37, k. 71–72v, 583v–584v. W kwestii przybliżonej daty śmierci Stanisława Myszkowskiego por. *Urzędnicy lubelscy*, nr 165. Por. też Z. Anusik, *op. cit.*, s. 265.

wrzawskiej. W 1616 r. podczaszyna lubelska procesowała się o ten ostatni majątek z inną Zofią Sienieńską, jedyną córką nieżyjącego już brata Jakuba. W 1618 r. Katarzyna z Sienna toczyła spory graniczne ze Zbigniewem Sienieńskim z Chrośliny i z Marcinem Sienieńskim z Mazanowa. W listopadzie 1618 r. Jan Myszkowski, pasierb Katarzyny, zniszczył kopce oraz wyciął ocehowane drzewa na granicy między Boiskami a Mazanowem. Rzecz jasna Marcin Sienieński, dziedzic tego ostatniego majątku, zareagował pozwem przeciwko niemu, jego przyrodniemu bratu Maurycemu oraz macosze. Wkrótce potem Jan Myszkowski dokonał zbrojnego zajazdu dworu i folwarku w Boiskach oraz folwarków w Grabówce i Woli Sosnowej. Dnia 24 listopada 1618 r. podczaszyna lubelska złożyła skargę na poczynania pasierba w grodzie lubelskim. Odwołała się też do Trybunału Koronnego, który na sesji w Piotrkowie 13 grudnia tego roku wyjął Jana Myszkowskiego spod prawa, ogłaszając go infamisem. Myszkowski dwukrotnie wystarał się jednak o *salvum conductum* z kancelarii królewskiej, co uniemożliwiało egzekucję tego wyroku. Nie wiadomo, jak dalej potoczyłaby się ta sprawa, gdyby nie śmierć Katarzyny z Sienna Myszkowskiej, która zmarła przed 17 sierpnia 1619 r.³⁴

Myszkowska pozostawiła po sobie troje dzieci: Zuzannę Ostrowską oraz Annę i Maurycego Myszkowskich. Jeszcze za życia matki jej najstarsza córka poślubiła Jerzego z Konar Kochanowskiego h. Korwin. Jej mąż w 1620 r. został stolnikiem sandomierskim, a w lutym 1625 r. awansował na senatorski urząd kasztelana małopolskiego. Zmarł przed 10 marca 1633 r. Zuzanna przeżyła męża. Żyła jeszcze w 1637 r. Daty jej śmierci nie znamy. Anna Myszkowska w 1614 r. rozpoczęła nowicjat w zakonie norbertanek na podkrakowskim Zwierzyńcu. Została zabita w 1657 r. przez Kozaków, którzy dotarli do Krakowa z wojskami księcia siedmiogrodzkiego Jerzego II Rakoczego. Jedyny syn podczaszyny lubelskiej, Maurycy Myszkowski na mocy ugody z przyrodnim bratem Janem objął w posiadanie odziedziczone po ojcu dobra boiskie. Zmarł jednak bezzennie i bezpotomnie w marcu 1624 r.³⁵

³⁴ Por. APL, LGR, nr 42, k. 195–195v; nr 44, k. 547v–550v, 643v–647, 653v–655; nr 46, k. 1107–1108v; nr 48, k. 201–202, 797–798, 802–803, 805v–806v; nr 49, k. 396–397v, 567v–569v, 623–624, 754v–756, 996v–998 (tu obłata dekretu Trybunału Koronnego z 23 XI 1619 r. kasującego wyrok infamii na Jana Myszkowskiego). Por. też Z. Anusik, *op. cit.*, s. 266–269.

³⁵ Por. B.H. Łuszczynski, *op. cit.*, t. IV, s. 120, 123; t. V, s. 447 (tu jednak brakuje wzmianki o Maurycym Myszkowskim); A. Przyboś, *Kochanowski*

Zofia Sienińska była najmłodszą córką Stanisława z Boisk i jednocześnie jedynym jego dzieckiem z drugiej żony, Agnieszki Marcinowskiej. W październiku 1614 r. ta właśnie Zofia, wówczas już żona Stanisława Pacanowskiego h. Jelita, wystąpiła z pozwem przeciwko swojej przyrodniej siostrze Katarzynie z Sienna Myszkowskiej oraz jej synowi i pasierbowi, żądając intromisji do Boisk, Grabówki i Woli Sosnowej. Pacanowska twierdziła, że Stanisław Sieniński zapisał jej matce, Agnieszce z Marcinowskich 2000 florenów tytułem długu na Woli Sosnowej. Domagała się też wypłacenia 7000 florenów za 13 lat użytkowania dóbr boiskich przez Myszkowskich oraz 20 tys. florenów odszkodowania za niewypłacenie jej posagu i niepodzielenie dóbr po ojcu pomiędzy wszystkie dzieci Stanisława. Zaopatrzeni w stosowny dekret sądu grodzkiego, Pacanowscy podjęli nawet próbę intromisji do Boisk, ale nie dopuścił do tego dzierżawca tych dóbr, Jakub Maszowski. W tym samym czasie Zofia z Sienna Pacanowska wystąpiła również z pretensjami do należącej niegdyś do jej ojca majątności wrzawskiej, ale i tu spotkało ją niepowodzenie. Warto jednak odnotować, że stroną pozwaną w sprawie dóbr sprzedanych przed 10 laty przez Stanisława i Katarzynę Myszkowskich była m.in. ta ostatnia. W grudniu 1614 r. w aktach grodzkich lubelskich pojawiła się jeszcze protestacja woźnego przeciwko niedopuszczeniu przez Myszkowskich do intromisji w Boiskach. W ostatecznym rozrachunku spadkobiercy podчасzego lubelskiego odparli jednak lub też zaspokoiли w jakiejś części pretensje Pacanowskich i utrzymali tę majątność w swoich rękach³⁶. Dalsze losy Zofii z Sienna Pacanowskiej nie są znane.

Jerzy z Konar, [w:] *PSB*, t. XIII, Wrocław–Warszawa–Kraków 1967–1968, s. 193; *Urzednicy województwa sandomierskiego XVI–XVIII wieku. Spisy*, oprac. K. Chłapowski i A. Falniowska-Gradowska, red. A. Gąsiorowski, Kórnik 1993, nr 158, 917; K. Niesiecki, *op. cit.*, t. VI, Lipsk 1841, s. 500 (tu jednak brakuje informacji o Annie Myszkowskiej); M. Borkowska, *Zakonnice pominięte w tablicach Dworzaczka*, „*Nasza Przeszłość*” 2002, t. XCVII, s. 282. Por. APL, LGR, nr 49, k. 754v–756; nr 54, k. 270v–272; LZWZ, nr 108, k. 481–481v. Warto dodać, że po śmierci Maurycego Myszkowskiego jego przyrodnie rodzeństwo, Zuzanna Kochanowska i Jan Myszkowski, rozpoczęło długotrwałą batalię o dobra boiskie. Ostatecznie, po zaspokojeniu pretensji Zuzanny, Boiska, Grabówkę i Wolę Sosnową objął w posiadanie Jan Myszkowski, który od 1632 r. występuje już stale w źródłach jako dziedzic tego klucza. Więcej na ten temat por. Z. Anusik, *op. cit.*, s. 269–272.

³⁶ Por. APL, LGR nr 44, k. 547v–550v, 643v–647, 653v–655. Por. też Z. Anusik, *op. cit.*, s. 266–267.

Mikołaj Sienieński był jednym z dwóch synów Stanisława z Boisk i Niszczyckiej. Najpewniej jeszcze za życia ojca otrzymał dobra po matce w województwie bełskim. Dnia 29 lutego 1596 r. podpisał bowiem laudum sejmiku przedsejmowego w Bełzie w sprawie niesądzenia roków ziemskich w tym mieście. Był także uczestnikiem zjazdu szlachty województwa bełskiego zgromadzonej podczas kadencji trybunalskiej w Lublinie w czerwcu 1599 r. Był właścicielem miasta Uhnów oraz wsi Ułhówek w województwie bełskim. Jako właściciel tej ostatniej, w 1596 r. Mikołaj Sienieński toczył spory prawne z kanclerzem wielkim koronnym Janem Zamoyskim, który bezpodstawnie oskarżył go o naruszenie granic użytkowanej przez siebie królewskiej wsi Rzeczycy należącej do starostwa bełskiego. Po śmierci ojca Mikołaj objął połowę dóbr wrzawskich w województwie lubelskim, a więc połowę Wrzaw, Strachocina, Goczalkowic i Białkowic. W 1602 r. sprzedał jednak te dobra (formalnie przekazał je *modo donatorio*) swojemu szwagrowi, podczaszemu lubelskiemu Stanisławowi Myszkowskiemu. Z tym ostatnim zawarł jakąś umowę pod zakładem 1420 florenów. Później zaś procesował się z nim o niedotrzymanie warunków tej intercyzy. W 1607 r. starał się o przeniesienie długu, którym obciążyła Uhnów jego siostra, Anna z Sienna Żukowska na dobra dziedziczne jej męża, czyli wieś Sobianowice w województwie lubelskim. Z Żukowską zawarł jakąś umowę pod zakładem 17 tys. florenów. Wspierał także tę siostrę, a później jej dzieci w procesie z Krzysztofem Grekiem o część wsi Rybczyce. Rezydował głównie we wsi Ułhówek, gdzie składano skierowane przeciwko niemu pozwy. Nie wiadomo, czy kiedykolwiek się ożenił. Z całą pewnością zmarł bezpotomnie, gdyż Ułhówek przeszedł następnie w ręce jego bratanicy. Nie znamy niestety daty śmierci Mikołaja Sienieńskiego. Nie żył on już jednak na pewno w 1616 r.³⁷

Jakub Sienieński był drugim synem (zapewne młodszym) Stanisława Sienieńskiego z Boisk i Niszczyckiej, rodzonym bratem Mikołaja, Katarzyny i Anny, a przyrodnim Zofii. Zapewne jeszcze za życia ojca uzyskał jakiś udział w dobrach macierzystych w województwie bełskim. Po jego śmierci objął w posiadanie połowę dóbr

³⁷ Por. *Akta sejmikowe województwa bełskiego. Lata 1572–1655*, wyd. M. Zwierzkowski i R. Kołodziej, Kraków 2020, s. 137, 144; A. Tarnawski, *op. cit.*, s. 83; LGR, nr 36, k. 204–205, 1029–1029v; nr 37, k. 386v–387, 584v–585, 715–715v, 783, 943v–944v; nr 46, k. 1107–1108v. Por. też Z. Anusik, *op. cit.*, s. 252, 263.

wrzawskich. W 1601 r. na mocy konsensu królewskiego od swojej siostry, podczaszyny lubelskiej Katarzyny Myszkowskiej przejął królewską wieś Wrocanka (wraz z wójtostwem) w ziemi sanockiej. W roku następnym odprzedał tejsze siostrze (formalnie darował) swoją część Wrzaw, Goczałkowic, Strachocina i Białkowic. Dnia 16 lipca 1602 r. Katarzyna z Sienna Myszkowska zawarła z nim jednak umowę, na mocy której zastawiła mu swoją połowę klucza wrzawskiego za sumę 5000 florenów (oblatowano ją w ziemstwie lubelskim 3 lutego 1603 r.). Jakub musiał jednak ustąpić z majątności wrzawskiej w 1605 r., gdy małżonkowie Myszkowscy sprzedali Wrzawy z przyległościami Marcinowi Gniewoszowi z Wnorowa i jego żonie, Annie Leskiej z Leszczy, upoważniając ich do wykupienia zastawionej części tego klucza. Być może w tym samym czasie Sieniński zawarł jakąś umowę ze swoim szwagrem, podczaszym lubelskim Stanisławem Myszkowskim pod zakładem 4700 florenów, później zaś procesował się z nim o niedotrzymanie warunków tego układu. Po ustąpieniu z Wrzaw przeniósł się do Wrocanki. Jakub Sieniński założył rodzinę, ale brakuje jakichkolwiek informacji o jego małżonce. Pozostawił po sobie jedynie córkę Zofię, która była spadkobierczynią zarówno ojca, jak i stryja Mikołaja. Nie znamy daty śmierci Jakuba. Nie żył on już jednak na pewno w roku 1616³⁸.

W tym bowiem roku Zofia Sienińska, córka nieżyjącego już Jakuba, działając wspólnie ze swoimi opiekunami, wystąpiła z pretensjami do Wrzaw i innych wiosek tego klucza. Jan i Maurycy Myszkowscy, jako synowie podczaszego lubelskiego Stanisława, byłego właściciela Wrzaw z przyległościami, 17 grudnia 1616 r. pozwali Zofię o bezpodstawne roszczenia do tego majątku. Przy tej okazji wyjaśniono okoliczności przejmowania dóbr wrzawskich przez kolejnych właścicieli. Jan i Maurycy Myszkowscy stwierdzili, że połowę tego majątku przekazał ich ojcu *modo donatorio* nieżyjący już stryj Zofii, Mikołaj Sieniński. Stanisław Myszkowski z kolei darował te dobra swojej żonie, a ta (również w formie darowizny) przekazała je Annie z Leskich Gniewoszowej, od której otrzymał Wrzawy Aleksander Słupecki Grot. Z pozwem przeciwko bratanicy wystąpiła także Katarzyna z Sienna Myszkowska, która zeznała, że otrzymała połowę majątności wrzawskiej od ojca Zofii,

³⁸ Por. AGAD, MK 147, f. 53; APL, LZWZ, nr 106, k. 428v–430v; LGR, nr 36, k. 204–205, 229v–230v, 489v–491, 779–780v; nr 46, k. 1107–1108v. Por. też Z. Anusik, *op. cit.*, s. 263, 267.

Jakuba Sienieńskiego. Będąc zaś, po rezygnacji z drugiej połowy tego klucza przez męża, właścicielką całych Wrzaw z przyległościami, odstąpiła je Annie z Leskich Gniewoszowej, od której przejął je Aleksander Słupecki Grot. Dnia 25 czerwca 1626 r. został on pozwany przez spadkobierców nieżyjącej już Zofii z Sienna Siedleszczyńskiej, córki Jakuba, tenutariusza Wrocanki. O należną jej jakoby część majątności wrzawskiej, stanowiącej w rozumieniu powodów spadek po Jakubie i Mikołaju Sienieńskich, upomniał się wdowiec Stanisław w imieniu własnym oraz dwójki osieroconych przez Zofię dzieci, Benedykta i Anny Siedleszczyńskich³⁹.

Średni syn kasztelanica małogoskiego Wiktoryna Sienieńskiego – Jakub pod koniec 1563 lub też na początku 1564 r. ożenił się z Reginą Czerną z Witowic, córką Jerzego, stolnika lubelskiego, a siostrą jego szwagra Pawła (męża Zofii z Sienna). Dnia 17 stycznia 1564 r. Jakub Sienieński z Chrośliny i Glinnika oprawił żonie 3000 florenów posagu, a ta ustąpiła z dóbr na rzecz braci Pawła, Jerzego, Piotra i Stanisława Czernych. Tego samego dnia małżonkowie Sienieńscy zeznali zapis wzajemnego dożywocia na wszystkich dobrach nieruchomości i ruchomych⁴⁰. Dnia 3 maja 1571 r. Sienieński przeprowadził dział dóbr po ojcu z braćmi Stanisławem i Janem. Objął wówczas w posiadanie Mazanów, Wałowice, Wołę Lubaszową, Prawno, Glinnik, Ocierchów, Skowierzyn oraz Radomyśl w powiecie urzędowskim. W 1581 r. Sienieński wziął udział, jako poseł województwa lubelskiego, w sejmie zwyczajnym obradującym w Warszawie. W tym samym roku uzyskał dla Radomyśla prawa miejskie. Na początku lat dziewięćdziesiątych potwierdził, że jest winien swojemu bratankowi, Zbigniewowi Sienieńskiemu z Chrośliny 3000 florenów. W 1595 r., jako właściciel Wałowic i Mazanowa, prowadził spory z Prokopem Ossolińskim oraz z Krzysztofem ks. Radziwiłłem o zbiegłych poddanych. Pozywał także biskupa krakowskiego Jerzego ks. Radziwiłła, którego poddani spustoszyli lasy należące do Mazanowa. W roku następnym procesował się z bratankiem, Zbigniewem z Chrośliny o kwotę 1200

³⁹ Por. APL, LGR, nr 46, k. 1107–1108v; nr 55, k. 688–689v. Warto zwrócić uwagę na to, że pozwy przeciwko Zofii Sienieńskiej złożono w 1616 r. we wsi Ulhówek, która była niegdyś własnością jej stryja Mikołaja. Rzecz jasna zarówno roszczenia Zofii, jak i jej dzieci do klucza wrzawskiego były pozbawione jakichkolwiek podstaw. Bez większych problemów zostały też odparte przez prawowitego właściciela Wrzaw i Strachocina, Aleksandra Słupeckiego Grota. Por. *Rejestr lubelski 1626*, s. 92; oraz Z. Anusik, *op. cit.*, s. 267.

⁴⁰ Por. APL, LZW, nr 83, k. 467–469v; Z. Anusik, *op. cit.*, s. 250–251.

florenów. Po śmierci pierwszej żony Reginy Jakub Sieniński ożenił się ponownie z Barbarą Pacanowską h. Jelita, która go przeżyła i po owdowieniu wyszła ponownie za mąż – za Stanisława Samborzeckiego h. Rawicz, dziedzica na Ostrowie i Bochothnicy. Pamiętnikarz Jakub Pszonka odnotował, że Sieniński zmarł w 1601 r. Z pierwszego małżeństwa miał synów Marcina i Abrahama oraz córkę Elżbietę⁴¹. Drugie małżeństwo Jakuba było bezdzietne.

Elżbieta, jedyna córka Jakuba Sienińskiego i Reginy Czernej, przez długie lata procesowała się z własnym bratem Marcinem. W 1612 r., w asyście swoich opiekunów, złożyła w grodzie lubelskim skargę o niewydzienienie jej należnej części dóbr ojcowskich i odmowę wypłacenia posagu. Marcin odpowiedział pozwaniem opiekunów Elżbiety, w tym podskarbiego wielkiego koronnego i starosty lubelskiego Jana Firleja, któremu zarzucił niesprawiedliwe ferowanie dekretu na korzyść siostry (przez kilka lat ciążył na Sienińskim wyrok banicji). W 1617 r. sąd grodzki lubelski przyznał Elżbiecie, wówczas już żonie Adriana Mikołajewskiego, prawo intromisji do Mazanowa, uznając zasadność jej pretensji do kwoty 5000 florenów. Niesnaski między rodzeństwem postanowił wykorzystać kasztelan krakowski Janusz ks. Ostrogski, który zmierzając do zakupu jakichś dóbr w województwie lubelskim, upatrzył sobie należące do Sienińskich wsie Wałowice i Mazanów (w 1607 r. dzierżawił nawet pierwszą z tych wiosek, skąd jego zarządca dokonał zbrojnej napaści na włość boiską należącą do podczaszego lubelskiego Stanisława Myszkowskiego). W 1617 r. Elżbieta z Sienna Mikołajewska, nie mogąc wyegzekwować od brata należnych jej pieniędzy, sprzedała kasztelanowi krakowskiemu Wałowice i Mazanów za 40 tys. florenów. Transakcja ta została jednak dokonana z ewidentnym pogwałceniem obowiązującego

⁴¹ Por. APL, LGR, nr 55, k. 539–539v; W. Sokołowski, *op. cit.*, s. 183; *Polsowie ziemscy*, s. 268; R. Szczygieł, *Nie zrealizowana lokacja Chocimowa w województwie lubelskim. O wpływach sporów granicznych na powstanie miast*, „Roczniki Humanistyczne” 1987, t. XXXV, z. 2, s. 286; *Pamiętnik Jakuba Pszonki z autografu w bibliotece Ossolińskich znajdującego się wydany. Inwentarz Skarbu Koronnego z roku 1607*, wyd. A. Bielowski, Lwów 1874, s. 29; Z. Anusik, *op. cit.*, s. 251; APL, LGR, nr 30, s. 493–494, 1251, 1330–1331, 2240–2241, 2311, 2376–2377; *Lubelskie ziemskie, Zobowiązania [dalej: LZZ]*, nr 102, k. 836–836v; LZS, nr 54, k. 111v–113 (Marcin Sieniński, syn zmarłego Jakuba przeciwko Stanisławowi Samborzeckiemu i jego żonie Barbarze Pacanowskiej, wdowie po Jakubie Sienińskim); LGR, nr 42, k. 213 (tu wspomniana Elżbieta, córka zmarłego Jakuba), k. 295v–296, 342v–343 (Pacanowscy pozywają braci Marcina i Abrahama Sienińskich z Mazanowa i Wólki Mazanowskiej).

prawa. Obie wsie należały bowiem do Marcina Sienieńskiego, który wcale nie zamierzał z nich ustąpić. Pociągnęło to za sobą kolejne procesy z udziałem Ostrogskiego, Marcina i Abrahama Sienieńskich, żony Marcina, Katarzyny z Bobrku Ligęzianki, której oprawa została zabezpieczona m.in. na Wałowicach i Mazanowie, oraz Adriana i Elżbiety z Sienna Mikołajewskich. Ostatecznie sprawę tę uregulowano w 1619 r. w ten sposób, że Marcin Sienieński zrezygnował na rzecz kasztelana krakowskiego z Wałowic, ale zatrzymał w swoich rękach Mazanów. Nie wiemy niestety, jak wyglądało ostateczne rozliczenie należności za sporne dobra między Ostrogskim, Sienieńskim i Elżbietą z Sienna Mikołajewską. Ta ostatnia, po śmierci pierwszego męża, jeszcze dwukrotnie wychodziła za mąż, najpierw za Jana Białyńskiego, a następnie za Piotra Minockiego⁴².

Wspominany już kilkakrotnie Marcin Sienieński był starszym synem Jakuba i Reginy Czernej. Po śmierci ojca objął w czasowe posiadanie wszystkie należące do niego dobra. Po przeprowadzeniu działów z bratem Abrahamem wziął natomiast Wałowice, Mazanów, Wolę Lubaszową (Wólkę Mazanowską), Prawno i połowę miasteczka Radomyśla. W 1605 r. procesował się ze Stanisławem Samborzeckim z Bochofnicy, drugim mężem swojej macochy, o sumy zapisane Barbarze Pacanowskiej przez Jakuba Sienieńskiego na Wałowicach i Woli Lubaszowej. Najpewniej to on był tym Marcinem z Sienna Sienieńskim, który w maju 1607 r. znalazł się w składzie poselstwa wysłanego do Zygmunta III i zbierającego się w Warszawie sejmku przez zgromadzoną na rokosz pod Wąchockiem szlachtę. Dnia 13 czerwca tego roku podpisał też w obozie pod Czernielem „Uniwersał na konkludowanie rokoshu”. W 1608 r., przy okazji kolejnego procesu z Samborzeckimi, odnotowano, że pierwszą, nieżyjącą już żoną Marcina była Bernardyna Dorota Zarembianka z Kalinowy h. Zaremba, córka Andrzeja, starosty grabowskiego i Ślązaczkii, Bernardyny von Maltzan z Sycowa. Wspomniano również o trójce urodzonych przez nią dzieci: Joachimie, Janie i Mariannie oraz o drugiej żonie Marcina, Katarzynie Ligęziance z Bobrku, córce Jana, wojskiego sanockiego. W 1612 r. Marcin Sienieński pozywał Myszkowskich z Boisk o bezprawne zajęcie części gruntów należących do Mazanowa. W tym samym czasie próbował zaspokoić pretensje spadkobierców swojej macochy: Stanisława,

⁴² Por. APL, LGR, nr 42, k. 213, 513v–514v; nr 47, k. 871v–872, 1118–1120v; nr 48, k. 608v–610; nr 49, k. 198–199v, 846–848v; B.H. Łuszczynski, *op. cit.*, t. VII, s. 263.

Jana i Andrzeja Pacanowskich, synów nieżyjącego już Andrzeja, pozywając ich o to, że nie chcą przystać na spłatę 4000 florenów zabezpieczonych na Mazanowie i Woli Lubaszowej. W lipcu tego roku nie dopuścił też (działając razem z bratem Abrahamem) do intromisji Pacanowskich, wyposażonych w stosowny dekret sądu grodzkiego, do Mazanowa. Warto wreszcie odnotować, że z 12 lipca 1612 r. pochodzi pierwsza wzmianka o tym, że wieś Prawno uzyskała prawa miejskie. Założenie tego miasteczka było więc niewątpliwie dziełem Marcina Sienińskiego. Należy także przypomnieć, że w 1612 r. rozpoczął się omówiony już spór Marcina z jego siostrą Elżbietą, który trwał nieprzerwanie do roku 1619⁴³.

W 1616 r. Marcin Sieniński pozywał Jakuba Pszonkę o nasłanie sług i poddanych na Wolę Lubaszową. Szkody wyrządzone przez nich w tej wsi wycenił na 10 tys. grzywien. Tego samego Pszonkę skarżył w roku następnym o odebranie siłą wsi Świeciechów, należącej do biskupa i kapituły krakowskiej, którą dzierżawiła jego żona, Katarzyna z Bobrku Sienińska. Z Myszkowskimi z Boisk procesował się Marcin o młyn w tej wiosce oraz o granice między Mazanowem a Boiskami. W 1618 r. Katarzyna z Sienna Myszkowska oskarżyła właściciela Mazanowa o szkody w należącym do majątności boiskiej lesie, w którym ludzie Marcina wycięli podobno aż 5000 drzew. Spór ten uległ gwałtownej eskalacji jesienią tego roku. Dnia 6 listopada 1618 r. komornik graniczny lubelski Andrzej Sługocki dokonał rozgraniczenia Boisk i Mazanowa. Wyznaczona przez niego granica nie znalazła jednak uznania w oczach właścicieli dóbr boiskich. Jan Myszkowski na czele hajduków, kozaków i tłumu poddanych zniszczył bowiem 83 kopce graniczne i wyciął 50 ocechowanych drzew w lesie na granicy obu majątków. Rzecz jasna Marcin Sieniński zareagował pozwem przeciwko dziedzicom Boisk, Janowi i Maurycemu Myszkowskim oraz przeciwko posesorce tego klucza, Katarzynie z Sienna Myszkowskiej, podczaszynie lubelskiej. Nie znamy niestety daty śmierci Marcina Sienińskiego. Po raz ostatni jako żywy został on wspomniany w księdze relacji akt grodzkich lubelskich 30 września

⁴³ Por. APL, LGR, nr 36, k. 524, 526v; nr 42, k. 195–195v, 296, 342v–343; V. Urbaniak, *Zamoyszczycy bez Zamoyskiego. Studium dekompozycji ugrupowania politycznego*, Warszawa 1995, s. 100, 105; APL, LZS, nr 54, k. 111v–113 (tu informacja o obu żonach i dzieciach Marcina Sienińskiego pochodzących z jego małżeństwa z Bernardyną Dorotą Zarembianką); R. Szczygieł, *op. cit.*, s. 286 (tu jednak błędna informacja, że miasteczko Prawno zostało założone przez Jana Abrahama Sienińskiego).

1619 r. Nie żył już zaś na pewno w momencie, kiedy wdowa po nim, Katarzyna z Bobrku Sienieńska oblatowała w ziemstwie lubelskim umowę z małżonkami Janem i Zofią Dąbrowskimi, na mocy której zastawiła im miasteczko Prawno i wieś Mazanów. Ponieważ jednak nie wpisano tu daty tej transakcji, możemy jedynie stwierdzić, że miało to miejsce między datami granicznymi wpisów w tej księdze, czyli po 5 stycznia 1621 a przed 2 stycznia 1623 r. W moim przekonaniu śmierć Marcina Sienieńskiego musiała jednak nastąpić najpóźniej w końcu 1621 lub też na początku 1622 r.⁴⁴ Z małżeństwa z Bernardyną Dorotą Zarembianką miał Marcin synów Joachima, Jana (Jana Abrahama) i córkę Mariannę. Z drugiego małżeństwa, z Katarzyną z Bobrku Ligęzianką, pozostawił natomiast trzy córki: Zofię, Katarzynę i Annę⁴⁵.

Drugim, młodszym synem Jakuba i Reginy Czernej był Abraham. Z pewnością był to człowiek obdarzony zdecydowanie mniejszym temperamentem niż jego brat Marcin. Bardzo rzadko był odnotowywany w lubelskich księgach relacji. Występował głównie jako uczestnik sporów i procesów prowadzonych przez starszego brata. Z całą pewnością był natomiast bardzo rządym gospodarzem. Z działów dóbr po ojcu przypadła mu w udziale połowa miasta Radomyśl oraz wsie Nowiny, Glinnik, Ocierchów i Skowierzyn. Dnia 27 stycznia 1623 r. Abraham Sienieński spisał w grodzie lubelskim akt dożywocia z żoną, Agnieszką Rokoszówną h. Ostoja. Zabezpieczył jej wówczas prawo dożywotniego użytkowania połowy Radomyśla, folwarku w Nowinach oraz wsi Ocierchów, Glinnik i Świekozy (ostatnia wioska leżała w województwie sandomierskim i pozostawała ówczas prawdopodobnie w zastawie Abrahama). W tym samym czasie Sienieński uzyskał intromisję do Starej Wsi i Wólki w województwie sandomierskim. Obie wsie stanowiły własność Krzysztofa Młodziejowskiego, który był winien Abrahamowi 7000 florenów. W rejestrze poborowym województwa lubelskiego z 1626 r. odnotowano własność Sienieńskiego w Radomyślu oraz we wsiach Glinnik, Ocierchów i Skowierzyn. W spisie tym pominięto wieś Nowiny, która także była wówczas własnością Abrahama. W 1629 r. do Sienieńskiego należała również trzecia część dużej wsi Brzeziny (miał w swojej części nieco ponad 5 łąnów)

⁴⁴ Por. APL, LZS, nr 60, k. 903v–904; LGR, nr 47, k. 280v–282v, 301–302v, 792v–793, 797–798; LZWZ, nr 109, k. 194v–195.

⁴⁵ Por. APL, LZS, nr 54, k. 111v–113 (tu o dzieciach z pierwszego małżeństwa); LGR, nr 59, k. 694–695 (tu o Zofii i Katarzynie); nr 113, k. 532–533 (tu o Annie).

w powiecie pilźnieńskim. Dnia 22 lutego 1633 r. uzyskał od Władysława IV (wraz z bratankiem Janem Abrahamem) przywilej dla Radomyśla, w którym król zezwalał na urządzenie w tym mieście jarmarków 2 lutego, 25 lipca i 29 września oraz targów cotygodniowych w czwartki. Staraniem Abrahama w 1614 r. erygowano w Radomyślu parafię. W 1625 r. sprowadził on do tego miasta augustianów, którym ufundował klasztor i powierzył prowadzenie miejscowej parafii. Swoje dobra obciążył zapisami na rzecz radomyskich augustianów, którym zapewnił m.in. środki na utrzymanie kapeli w kościele parafialnym w Radomyślu. Nie znamy niestety daty śmierci Abrahama Sienieńskiego. Nie żył już jednak na pewno w 1639 r., gdy w panegiryku upamiętniającym szczęśliwy powrót z zagranicznej podróży jego bratanka Jana Abrahama wśród jego dóbr dziedzicznych wymieniono wszystkie wioski należące wcześniej do Abrahama. Z małżeństwa z Agnieszką Rokoszówną Sienieński nie doczekał się potomstwa. Wszystkie dobra po nim odziedziczył syn Marcina, Jan Abraham Sienieński⁴⁶.

Marianna, jedyna córka Marcina i Bernardyny Doroty Zarembianki, została wspomniana w źródłach jedynie raz, w 1608 r. Najpewniej zmarła młodo, jeszcze przed śmiercią ojca. Zofia, jedna z trzech córek Marcina i Katarzyny Ligęzianki, została zakonnicą. Przyjąwszy imię Teresy, wstąpiła do klasztoru brygidek w Lublinie, gdzie odnotowano jej obecność w 1623 r. Żyła jeszcze na pewno w 1630 r., kiedy wspomniano o niej w lubelskiej księdze relacji przy okazji sporu, jaki prowadził wówczas jej przyrodni brat Jan Abraham ze Zbigniewem Sienieńskim z Chrośliny. Do tego samego klasztoru w Lublinie wstąpiła też Katarzyna, druga córka Marcina i Katarzyny Ligęzianki, która wśród brygidek znana była jako siostra Beata. Również o niej wspomniano w cytowanym już dokumencie z 1630 r. Niestety nic nie wiemy o dalszych losach Zofii *seu* Teresy ani też Katarzyny *seu* Beaty Sienieńskich. Trzecią córką Marcina i Katarzyny Ligęzianki była Anna. Tylko ona wyszła za mąż, poślubiwszy przed 1633 r. Wawrzyńca Kosa. Oboje małżonkowie zostali odnotowani w Metryce Koronnej 22 kwietnia 1638 r., gdy otrzymali konsens królewski na ustąpienie z wójtostwa we wsi

⁴⁶ Por. APL, LGR, nr 53, k. 60–60v; nr 100, k. 648–649v; nr 102, k. 886–888; AGAD, MK 180, k. 55v–56; *Rejestr lubelski 1626*, s. 92–93, 108; Z. Anusik, *Struktura własności ziemskiej w powiecie pilźnieńskim w roku 1629*, „Przegląd Nauk Historycznych” 2011, R. X, nr 2, s. 98; K. Estreicher, *Bibliografia staropolska*, t. XXI, Kraków 1906, s. 77.

Majków, należącej do starostwa piotrkowskiego na rzecz Andrzeja i Zuzanny Orwitowskich. Ze związku z Wawrzyńcem Kosem Anna z Sienna doczekała się dwojga dzieci – syna Jana Kazimierza oraz córki Teresy. Ta ostatnia dwukrotnie wychodziła za mąż, najpierw za Jana Bębnowskiego, a następnie za Stanisława Głębockiego⁴⁷.

Joachim, starszy syn Marcina i Bernardyny Doroty Zarembianki z Kalinowy, wspomniany tylko raz, w roku 1608, zmarł młodo i bezpotomnie. Ojca przeżył jedynie jego młodszy, rodzony brat – Jan Abraham. Nazwisko tego ostatniego, syna zmarłego już Marcina, pojawia się w księgach grodzkich lubelskich 30 czerwca 1622 r. przy okazji sporu o granice Mazanowa i Woli Lubaszowej, jaki toczył z Janem i Maurycym Myszkowskimi, właścicielami Boisk i Grabówki. W 1626 r. odnotowano własność Jana Abrahama w miasteczku Prawnie oraz we wsiach Mazanów i Wola Lubaszowa. Był on chyba jednak w tym czasie również właścicielem połowy miasta Radomyśla, z którego pobór w całości opłacił jego stryj Abraham. W 1627 r. Jan Abraham Sienieński kupił od Jerzego Pieniążka z Kruźlowej wieś Wrzosowice w powiecie krakowskim. Zobowiązał się przy tej okazji do spłaty 6000 florenów oprawy nieżyjącej już żony Jerzego Pieniążka, Katarzyny z Drzewieckich, zabezpieczonej przez niego na tej wsi. Pieniądze z tego tytułu przekazywał poprzedniemu właścicielowi Wrzosowic w ratach przez kilka kolejnych lat. Spłacił też pretensje do części nowo nabytej wioski wysuwane przez Samuela i Annę z Młyńskich Sutkowskich. W 1629 r. Jan Abraham opłacił z Wrzosowic pobór od 3,5 łanu, 12 zagród, 6 komorników, 1 czynszownika i 1 koła młyńskiego⁴⁸.

W styczniu 1629 r. Jan Abraham Sienieński ożenił się z Anną Gajowską h. Sulima. Była ona córką Andrzeja i młodszą siostrą Krystyny, od 1617 r. wdowy po kasztelanie oświęcimskim Aleksandrze

⁴⁷ Por. APL, LZS, nr 54, k. 111v–113; LGR, nr 59, k. 694–695; nr 113, k. 116–116v, 532–533; nr 114, k. 564v–565; M. Borkowska, *op. cit.*, s. 292 (tu obie Sienieńskie występują pod swoimi zakonnymi imionami. Jedynie w przypadku Teresy odnotowano, że była ona córką Marcina i Katarzyny Ligezianki. W przypadku jej siostry Beaty brakuje jakichkolwiek danych); B.H. Łuszczynski, *op. cit.*, t. VII, s. 263; AGAD, MK 185, k. 36v–37.

⁴⁸ Por. APL, LGR, nr 52, k. 500v–501; *Rejestr lubelski 1626*, s. 92, 108; ANK, CCI, nr 227, s. 2251–2260, 2262, 2460–2462, 2543–2544, 2569–2572; nr 229, s. 457; nr 231, s. 1439–1440; nr 234, s. 391–392; nr 235, s. 92–95; nr 237, s. 48–49; nr 239, s. 56–57; *Rejestr poborowy województwa krakowskiego z roku 1629* [dalej: *Rejestr krakowski 1629*], oprac. W. Domin, J. Kolasa, E. Trzyna, S. Żyga, red. S. Inglot, Wrocław 1956, s. 50 (tu jednak błędne nazwisko właściciela Wrzosowic – Siemieński zamiast Sienieński).

Myszkowskim. Dnia 25 stycznia 1629 r. małżonkowie zapisali sobie wzajemnie dożywocie na wszystkich dobrach nieruchomości i ruchomych. Następnie Jan Abraham oparł posag żony wynoszący 6000 florenów, a Anna z Gajowskich Sienieńska zeznała ustąpienie na rzecz ojca z wszelkich pretensji do dóbr ojczystych i macierzystych. W tym samym roku Jan Abraham skwitował Krystynę z Gajowa Myszkowską z 500 florenów oraz zawarł ze szwagrem, dworzaniem królewskim Stanisławem Gajowskim, ostatecznie niezrealizowaną, umowę sprzedaży części Wrzosowic za 10 tys. florenów⁴⁹. Na przełomie lat dwudziestych i trzydziestych XVII w. Sienieński dysponował sporymi zasobami gotówki. Udzielił bowiem wówczas znacznych pożyczek Mikołajowi Bębnowskiemu (1000 florenów), Stanisławowi i Jakubowi Chrzastowskiemu (1200 florenów), Andrzejowi i Annie Bogusławskiemu (2000 florenów) i Mikołajowi Jordanowi (1700 florenów). Wszystko wskazuje na to, że Jan Abraham planował przenieść się na stałe do województwa krakowskiego. Przed 1628 r. sprzedał bowiem za 30 tys. florenów miasteczko Prawno oraz wsie Mazanów i Wola Lubaszowa w powiecie urzędowskim swojemu stryjeczemu stryjowi, kasztelanowi lubelskiemu Zbigniewowi Sienieńskiemu⁵⁰.

W 1631 r. Jan Abraham Sienieński uzyskał skwitowanie z należnych Kościołowi dziesięcin z Wrzosowic. Już jednak w początkach 1632 r. kupił od Marcina Święcickiego za 16 800 florenów wieś Rzeczyce Małą w powiecie urzędowskim. Najpewniej w związku z tą transakcją zastawił Wrzosowice za 16 tys. florenów Zuzannie Koszyckiej, wdowie po Stanisławie. Pożyczył też niewielkie kwoty od Jerzego Gładysza (1200 florenów) i Wojciecha Dembińskiego (1000 florenów). Obie pożyczki dość szybko zresztą spłacił. Rozliczył się także z części zobowiązania wobec Marcina Święcickiego (wyplacił mu w sumie w trzech ratach 5000 florenów), co ten ostatni potwierdził w grodzie krakowskim. Dnia 17 marca 1632 r. Jan Abraham Sienieński doprowadził do urzędowego wytyczenia granicy między Rzeczycą Małą (oraz Branwicą i Bąkowcem) a należącymi do Jana i Stanisława Grodzkich Rzeczycą Okrągłą i Wolą Rzeczycką. Z kolei 22 lutego 1633 r. Sienieński uzyskał od Władysława IV (wraz ze stryjem Abrahamem) wspomniany już

⁴⁹ Por. ANK, CCI, nr 229, s. 1451–1452, 1477–1478; nr 230, s. 635–637, 1549–1554; nr 231, s. 190.

⁵⁰ Por. ANK, CCI, nr 228, s. 218–219, 270–272; nr 229, s. 456; nr 230, s. 1084–1086; nr 231, s. 1909–1910; APL, LGR, nr 57, k. 576v–578v; nr 59, k. 694–695.

przywilej dotyczący urządzania jarmarków i targów w Radomyślu. W tym samym czasie (10 lutego) sprzedał Wrzosowice, wykupione z zastawu od Zuzanny Koszyckiej, kanonikowi krakowskiemu Jakubowi Andrzejowi Kołaczkowskiemu. Transakcja ta pociągnęła za sobą konieczność przeniesienia oprawy posagu Anny z Gajowa na inne dobra. Tego samego dnia Sienieńska, działając w towarzystwie braci, Samuela Gajowskiego, plebana w Kazimierzy Wielkiej oraz Stanisława Gajowskiego, dworzanina królewskiego, skwitowała też męża z wcześniejszych zapisów, a ten oprawił jej ponownie posag, tym razem w wysokości 7000 florenów. Po 1633 r. Jan Abraham Sienieński nie pojawił się już ani razu w grodzie krakowskim⁵¹.

Nie wiemy, co działo się z Janem Abrahamem przez kilka kolejnych lat. Po bezpotomnej śmierci stryja Abrahama odziedziczył on wszystkie jego dobra. W 1636 oraz w 1639 r. Sienieński dokonał kilku donacji na rzecz klasztoru augustianów w Radomyślu. Na podstawie pochodzących z późniejszego okresu źródeł możemy szacować, że Jan Abraham obciążył wówczas swoje dobra czynszami od kwoty około 6200 florenów. Zapisał również na swoim majątku czynsz od kwoty 2000 florenów na rzecz szpitala św. Hieronima w Sandomierzu. Pod koniec lat trzydziestych odbył podróż do Włoch. Jego powrót do kraju uczcił wydanym w 1639 r. panegirikiem radomyski augustianin Szymon Łaskarzovius. Jan Abraham został tu nazwany dziedzicem na Radomyślu, Nowinach, Glinniku, Skowierzynie i Rzeczycy. W 1641 r. doprowadził do urzędowego wytyczenia granicy między Rzeczycą Małą a wsią Lipa, stanowiącą własność ordynata Jana Zamoyskiego, starosty kałuskiego. Dalsze losy Jana Abrahama Sienieńskiego nie są znane. Zmarł on prawdopodobnie w końcu roku 1647. Nie żył już na pewno 26 stycznia 1648 r., kiedy jego najstarszy syn Aleksander zawarł w Radomyślu

⁵¹ Por. ANK, CCI, nr 233, s. 100–102; nr 235, s. 46–47, 88–91, 108; nr 237, s. 720–721, 784–790, 805–807, 839–840, 903, 988–990, 992–993; APL, LGR, nr 127, k. 1263–1264 (tu akt rozgraniczenia Rzeczycy Małej, Branwicy i Bąkowca od Rzeczycy Okrągłej i Woli Rzeczyckiej z 17 III 1632 r.); *Rejestr lubelski 1626*, s. 90 (tu w rękach Marcina Świącickiego część Rzeczycy Małej, w której odnotowano 2 łany, 2 zagrody i 2 koła młyńskie). Dodajmy w tym miejscu, że druga część tej wsi należała w 1626 r. do Anny Grodzkiej, wdowy po Jakubie. Można przypuszczać, że część Grodzkich z czasem zaczęto nazywać Rzeczycą Okrągłą. Niewielka wieś Branwica (Brandwica) była w tym czasie własnością Wojciecha Branwickiego. Por. *ibidem*, s. 90–91. Bąkowiec w ogóle nie został odnotowany w cytowanym rejestrze poborowym.

jakaś umowę z ciotką, Krystyną z Gajowa Myszkowską, kasztelanową oświęcimską⁵². Z małżeństwa z Anną Gajowską Jan Abraham Sieniński pozostawił synów Aleksandra, Abrahama i Jana oraz córki Krystynę, Mariannę i Izabelę.

Krystyna Sienińska, najstarsza córka Jana Abrahama i Anny Gajowskiej, przed 1650 r. poślubiła Jana Piotraszowskiego. Była wdową po nim w roku 1670, a żyła jeszcze w 1688 r. Marianna, średnia córka Jana Abrahama i Gajowskiej, w 1651 r. była już żoną Aleksandra z Więcborka Zebrzydowskiego h. Radwan. Owdoziała przed 1670 r., a żyła jeszcze w roku 1688. Izabela, najmłodsza córka Jana Abrahama Sienińskiego i Anny z Gajowa, w roku 1670 była jeszcze panną. Wkrótce potem wyszła za mąż za Macieja Kozickiego, który zmarł w 1676 r. Po raz ostatni została wspomniana w księgach grodzkich lubelskich w roku następnym. Zmarła przed 1688 r.⁵³

Aleksander Sieniński, najstarszy syn Jana Abrahama i Anny Gajowskiej, urodził się około 1630 r. Po raz pierwszy wystąpił samodzielnie wkrótce po śmierci ojca, kiedy 28 stycznia 1648 r. podpisał w Radomyślu umowę pod zakładem 6000 florenów ze swoją ciotką Krystyną z Gajowa Myszkowską. Roborował tę intercyzę w grodzie krakowskim w 1649 r. Przy tej okazji otrzymał od kasztelanowej oświęcimskiej skwitowanie z ustalonej w intercyzie kwoty. W 1653 r. na popisie żołnierza łanowego województwa lubelskiego trzej bracia Sienińscy z Radomyśla wystawili dwa konie. W 1654 r. Aleksander pozywał łowczego koronnego Mikołaja Gniewosza o nasłanie sług i poddanych na Radomyśl i Nowiny. W styczniu 1655 r. wraz z bratem Abrahamem oraz w imieniu małoletniego brata Jana zawarł w Krakowie umowę ze szwagrami Janem Piotraszowskim i Aleksandrem Zebrzydowskim. Sienińscy zobowiązali się wówczas wypłacić na początku roku 1656 po 5000 florenów posagu obu swoim zameżnym już od jakiegoś czasu siostrom. Trzej bracia Sienińscy odziedziczyli po ojcu miasteczko Radomyśl oraz wsie Nowiny, Glinnik, Skowierzyn i Rzeczyce.

⁵² Por. APL, LGR, nr 59, k. 416–417; nr 100, k. 656v–661v, 1656v–1657v; nr 101, k. 621–622v; nr 102, k. 886–888; nr 127, k. 1264–1267; K. Estreicher, *op. cit.*, t. XXI, s. 77; ANK, CCI, nr 248, s. 1308–1311.

⁵³ Por. ANK, CCI, nr 227, s. 282–285; APL, LGR, nr 95, k. 44v–45v; nr 96, k. 1079v–1080v; nr 100, k. 129–130, 648–648v, 656v–661v; nr 101, k. 621–622; nr 113, k. 532–533; B.H. Łuszczynski, *op. cit.*, t. VII, s. 262–263 (tu wspomniani mężowie Krystyny i Marianny).

Początkowo wspólnie gospodarowali w tych dobrach. Później dokonali podziału w ten sposób, że Aleksander i Abraham objęli Radomyśl, Nowiny i Glinnik, a Jan Skowierzyn i Rzeczycę. Co ciekawe, ze względu na konieczność wyrównania wartości działów najmłodszy z Sienieńskich zobowiązał się dopłacić braciom 1500 florenów⁵⁴. Od razu musimy też zaznaczyć, że synowie Jana Abrahama nie byli rządowymi gospodarzami. Bez przerwy wydzierżawiali lub też zastawiali swoje dobra. Prowadzili też nieustające spory natury majątkowej z sąsiadami, dzierżawcami i zastawnikami, jak również z instytucjami Kościoła katolickiego. Mimo przeprowadzenia formalnego działu dóbr po ojcu, w konfliktach natury prawnej bracia występowali najczęściej razem. Warto w tym miejscu odnotować również, że przed 1675 r. Aleksander Sienieński został księdzem. Od tego roku występuje on bowiem w źródłach z tytułem kanonika kamienieckiego.

Losy Aleksandra ściśle splatały się z losami jego młodszych braci. Można je prześledzić na podstawie kolejnych wpisów w księgach grodzkich lubelskich. W 1659 r. Aleksander, Abraham i Jan pozywali Aleksandra Grodzkiego z Rzeczycy Okragłej i Woli Rzeczyckiej o to, że nie płaci czynszu od kwoty 1200 florenów ulokowanej na tych wsiach przez Jana Abrahama Sienieńskiego z przeznaczeniem na utrzymanie kapeli w kościele w Radomyślu. W 1665 r. trzej bracia Sienieńscy zastawili na trzy lata za 2200 florenów Glinnik i część gruntów w Nowinach Krzysztofowi Szeliskiemu i dali mu intromisję w te dobra. Musieli jednak nie dotrzymać warunków intercyzy, gdyż w roku 1671 Szeliski pozwał ich o zwrot należnych mu jakoby 5000 florenów. Aleksander, Abraham i Jan Sienieńscy, ich trzy siostry oraz aktualni dzierżawcy lub zastawnicy dóbr należących niegdyś do ich ojca w latach 1668–1678 kilkakrotnie pozywani byli przez konwent augustianów z Radomyśla o zaległe czynsze od kwot legowanych niegdyś na rzecz klasztoru przez ich stryjecznego dziadka Abrahama i ojca Jana Abrahama. W 1676 r. prezbiter sandomierski pozywał Sienieńskich o zaległe czynsze od kwoty 2000 florenów zapisane przez przodków braci Sienieńskich szpitalowi św. Hieronima w Sandomierzu. Z pretensjami

⁵⁴ Por. ANK, CCI, nr 268, s. 1308–1311; nr 277, s. 282–285; APL, LGR, nr 81, k. 1122v; nr 82, k. 145–147; nr 102, k. 835–837; Archiwum Państwowe w Rzeszowie, Archiwum Lubomirskich, sygn. 16, s. 1–3 (tu umowa Sienieńskich z Piotraszowskim i Zebrzydowskim. Z jej tekstu wynika, że oba małżeństwa siostrzenic zaaranżowała Krystyna z Gajowskich Myszkowska, kasztelanowa oświęcimska).

wobec wszystkich trzech synów Jana Abrahama występowały też w latach 1671–1688 dzieci w Wawrzyńca Kosa i Anny z Sienna, Jan Kazimierz i Teresa 1^ov. Janowa Bębnowska 2^ov. Stanisławowa Głębocka. Domagali się oni zwrotu pożyczki w wysokości 4000 florenów udzielonej niegdyś przez Wawrzyńca Kosa Janowi Abrahamowi oraz 7000 florenów posagu ich babki, Katarzyny z Bobrku Ligezianki oprawionego niegdyś przez Marcina Sienieńskiego na wszystkich jego dobrach⁵⁵.

W 1669 r. Aleksander Sienieński (wraz z bratem Janem) skarżył Szymona i Mikołaja Słoniowskich o napaść na drodze. W 1672 i 1673 r. wspólnie z młodszymi braćmi toczył spory z Hieronimem i Stanisławem Roszkowskimi, którzy najpierw dzierżawili, a następnie wzięli w zastaw część dóbr należących do Sienieńskich (trzymali m.in. Radomyśl, Nowiny i Skowierzyn). W 1675 r. Aleksander, już jako kanonik kamieniecki, uzyskał od biskupa krakowskiego Andrzeja Trzebickiego zgodę na to, aby mógł użytkować swoją dziedziczną wieś Glinnik na tych samych zasadach, jak gdyby stanowiła ona uposażenie jego kanonii. W 1677 r. wszyscy trzej bracia występowali z różnego rodzaju pretensjami wobec Andrzeja Aleksandra Kuczkowskiego, posesora dóbr sąsiadujących z należącą do Jana Rzeczycą. Sienieńscy kontynuowali też spory z Roszkowskimi, którzy na mocy dekretu Trybunału Koronnego otrzymali zgodę na przeprowadzenie egzekucji w Radomyślu i w Nowinach w celu odzyskania przysądzonej im kwoty 75 tys. florenów. W tym samym roku Aleksander, Abraham i Jan wystąpili też jako strona w sporze z kanonikiem sandomierskim Stanisławem Umińskim. W latach 1678–1679 Aleksander Sienieński kontynuował spór o Rzeczycę z Andrzejem Aleksandrem Kuczkowskim. Ten sam Kuczkowski pozywał też Aleksandra i Abrahama Sienieńskich w 1681 r. W tym samym roku Aleksander, oprócz kanonii kamienieckiej, trzymał również probostwo w Czulczycach w ziemi chełmskiej i jako tamtejszy pleban pozywał o dziesięciny Stanisława Bielskiego, właściciela wsi Krobinosza⁵⁶.

⁵⁵ Por. APL, LGR, nr 84, k. 416–417; nr 93, k. 732v–736; nr 94, k. 479–479v; nr 96, k. 1079v–108v; nr 97, k. 723–724, 980v–982v, 995–997v; nr 98, k. 281–281v; nr 99, k. 233v–235, 606–606v; nr 100, k. 129–130, 648–649v, 656v–661v; nr 101, k. 621–622v; nr 102, k. 886–888; nr 111, k. 1324–1325; nr 113, k. 116–116v, 532–533, 539v–540; nr 114, k. 564v–565.

⁵⁶ Por. ANK, CCI, nr 302, s. 918–919; APL, LGR, nr 95, k. 733–734, 883v–885; nr 98, k. 704–706; nr 99, k. 37v–39v, 585–586; nr 101, k. 34–37, 376–379v,

W 1684 r. zmarł bezpotomnie najmłodszy z braci Sienieńskich – Jan. Aleksander oraz Abraham, spadkobiercy zmarłego, wystąpili wówczas wobec Jana Roszkowskiego z pretensjami do należącej niegdyś do Jana wsi Skowierzyn, którą Roszkowski trzymał *modo obligatorio* (podobnie zresztą jak Radomyśl, Nowiny i Ocierchów). W 1688 r. kanonik kamieniecki procesował się o poddanego z Janem Skórka, dziedzicem części wsi Wilczopole. Został także pozwany (wraz z bratem Abrahamem) przez Jana Aleksandra Gajowskiego o sumy, jakie Sienieńscy winni byli jakoby nieżyjącej już od dawna Krystynie z Gajowa Myszkowskiej, kasztelanowej oświęcimskiej. Przy tej okazji okazało się, że wszystkie dobra należące do Aleksandra i Abrahama, a więc miasto Radomyśl oraz wsie Glinnik, Nowiny, Skowierzyn i Rzeczyca znajdowały się w tym czasie w rękach posesorów zastawnych: braci Sebastiana, Stanisława i Jana Roszkowskich, Jana Samuela Kochanowskiego, Piotra Hadziewicza i Andrzeja Aleksandra Kuczkowskiego. Na pozew Gajowskiego obaj bracia odpowiedzieli pozwem pod jego adresem, powołując się na własne prawa do spadku po ciotce Myszkowskiej. W tym samym roku kanonik kamieniecki procesował się jeszcze Franciszkiem i Marianną Wilczopolskimi. Rok później został odnotowany w źródle jako proboszcz w lubelskich Abramowicach. W 1690 r. Aleksander i Abraham Sienieńscy zostali pozywani przez Jana Roszkowskiego ze Skowierzyna i Andrzeja Aleksandra Kuczkowskiego z Rzeczycy (zatem wiosek stanowiących niegdyś własność ich brata Jana). Spadkobiercy kupca lubelskiego Kazimierza Poznańczyka wystąpili też wobec nich z żądaniem zwrotu 3000 florenów pożyczonych przez nieżyjącego już od sześciu lat Jana Sienieńskiego. Jesienią 1690 r. zmarł również kanonik kamieniecki. Nie żył już na pewno 2 listopada tego roku, gdy Gajowscy ponownie zgłosili pretensje do sum należnych im po Krystynie z Gajowa Myszkowskiej (chodziło o umowy zawarte przez Aleksandra z kasztelanową oświęcimską w roku 1648 i 1654, pierwszą pod zakładem 6000, a drugą 10 tys. florenów)⁵⁷. Kanonik kamieniecki Aleksander Sienieński, mimo że dość późno zdecydował się zostać księdzem, nigdy nie był żonaty. Z oczywistych powodów nie pozostawił po sobie potomstwa.

450–456v, 1230v–1231; nr 102, k. 671–671v, 815v–816v, 971–971v; nr 103, cz. 2, k. 767v–768v; nr 105, k. 295v–296, 1747–1747v.

⁵⁷ Por. APL, LGR, nr 108, k. 767–769v; nr 113, k. 72v–73, 77v–78v, 297–298, 299v–300v, 1009–1010; nr 122, k. 124v; nr 127, k. 432v–433v, 1244–1246; nr 129, k. 112–113.

Abraham, raz tylko wspomniany jako Abraham Kazimierz, był średnim synem Jana Abrahama i Anny Gajowskiej. Zważywszy na to, że w styczniu 1655 r. był już pełnoletni, możemy przypuszczać, że urodził się on około 1633 r. Jak już wspomniano, uczestniczył w większości spraw, w których stroną był jego starszy brat Aleksander. O Abrahamie wiemy również, że wraz z ówczesnym posesorem swojej części Radomyśla, chorążym grabowieckim Janem Kazimierzem Czarnowskim pozywał przeora konwentu augustianów w tym mieście. W roku 1680 ze swoją żoną, Dorotą Roszkowską, spadkobiercami Czarnowskiego i teściem Janem Roszkowskim został z kolei pozwany przez młodszego brata Jana Sienińskiego i jego żonę, Annę z Rzeczyckich o 6000 florenów. Abraham, jako dziedzic Radomyśla i Nowin, był także stroną w procesach, które prowadził jego teść, Jan Roszkowski, który przynajmniej od roku 1680 trzymał w zastawie obie te miejscowości. W 1688 r. Abraham Sieniński zawarł jakąś umowę z Hieronimem Roszkowskim pod zakładem 64 500 florenów. Pociągnęło to za sobą protesty ze strony Kazimierza Łęskiego, któremu Sieniński wcześniej obiecał oddanie w zastaw wszystkich swoich dóbr. W tym samym roku zmarł teść Abrahama, Jan Roszkowski, a jego synowie Sebastian, Stanisław i Jan dokonali podziału dóbr po ojcu. Z aktu podziałowego wynika, że starszy Jan Roszkowski miał ulokowaną na Radomyślu i Nowinach sumę zastawu w wysokości 29 264 floreny. Był też właścicielem $\frac{3}{4}$ wsi Skowierzyn, którą to część kupił od Jana Sienińskiego za 30 880 florenów. Jeszcze w tym samym, 1688 r. szwagrowie Abrahama odstąpili zastaw na Radomyślu cześnikowi łukowskiemu Janowi Samuelowi Kochanowskiemu, który uzyskawszy od Roszkowskich zgodę na intromisję, objął to miasteczko (wraz z Nowinami i Glinnikiem) w realne posiadanie⁵⁸.

W 1688 r. Abraham Sieniński z żoną Dorotą z Roszkowskich wziął za 10 tys. florenów w zastaw część Grabówki, wioski należącej wówczas do Hieronima i Katarzyny z Czermińskich Roszkowskich. Od tej pory, uzyskawszy intromisję w te dobra, występował w aktach lubelskich jako zastawny posesor Grabówki. W tym samym roku był pozywany przez Teresę z Kosów 1° v. Bębnowską 2° v. Głębocką o stary dług zaciągnięty przez Jana Abrahama Sienińskiego u Wawrzyńca Kosa. W 1689 r. Sieniński toczył spór z Janem Samuelem Kochanowskim, na rzecz którego definitywnie

⁵⁸ Por. APL, LGR, nr 102, k. 988v; nr 104, k. 993v-994; nr 108, k. 357-357v; nr 113, k. 198v-200, 262v-263v, 339v-341, 395v-396v, 403-407v, 530.

zrezygnował z własności Radomyśla i Nowin. Chodziło w tym przypadku o kwotę 6000 florenów, która stanowiła ostatnią ratę umówionej wcześniej sumy, za którą Abraham sprzedał cześnikowi łukowskiemu wspomniane dobra⁵⁹. Użytkowanie przez Abrahama i Dorotę z Roszków Sienieńskich części Grabówki uwikłało małżonków w spory nie tylko z jej właścicielami, czyli Hieronimem i Katarzyną z Czermina Roszkowskimi, lecz także z ich krewnymi, Franciszkiem i Krystyną z Oszczepalskich Sobieszkańskimi, którzy także zgłaszali pretensje do tych dóbr. W sierpniu 1694 r. Abraham i Dorota Sienieńscy pozwali wreszcie Hieronima i Katarzynę Roszkowskich o niewykupienie w umówionym terminie z zastawu części Grabówki. Zwrotu Dorocie i jej mężowi 10 tys. florenów domagali się od Hieronima i jego żony także bracia Sienieńskiej, Sebastian i Jan Roszkowscy. W uzupełnieniu dodajmy, że w 1692 r. Abraham pozywał cześnika łukowskiego Jana Samuela Kochanowskiego o 3000 florenów stanowiących ostatnią część zapłaty za dobra radomyskie, a w grudniu 1694 r. toczył jakiś spór z Janem Bogusławem Pszonką. W 1695 r. Abraham i Dorota Sienieńscy odzyskali wreszcie pieniądze, jakie wyłożyli na zastaw części Grabówki. Wzięli bowiem wówczas w zastawne posiadanie za 10 tys. florenów Wolice Głuską, wieś należącą do podczaszego lubelskiego Tomasza Głuskiego. Dnia 28 maja 1696 r. Abraham Sienieński został pozwany przez kasztelana kamienieckiego Mikołaja Żaboklickiego w związku z procesem, jaki ten ostatni toczył z Pawłem Hadziewiczem. Pozew przeciwko Sienieńskiemu złożono we wsi Świdno w parafii Chodel. Na tej podstawie możemy wnioskować, że tam wówczas przebywał. Dalsze losy Abrahama Sienieńskiego nie są znane. Nie wiemy także, czy miał on jakieś dzieci z małżeństwa z Dorotą Roszkowską h. Rola. Najpewniej zmarł jednak bezpotomnie.

Jan, który od końca lat sześćdziesiątych XVII w. występował w źródłach niemal zawsze jako Jan Mikołaj, był najmłodszym synem Jana Abrahama i Anny z Gajowskich. W styczniu 1655 r. był jeszcze niepełnoletni, skąd możemy wnosić, że urodził się po 1635 r. Na podstawie dwóch zapisów źródłowych można odnieść wrażenie, że czuł się pokrzywdzony przez braci przy podziale

⁵⁹ Por. APL, LGR, nr 104, k. 1142v; nr 114, k. 111, 564v–565; nr 120, k. 1207v–1208; nr 139, k. 507v, 660v–661v, 747–747v; nr 140, k. 155–155v, 175–175v; nr 148, k. 80v, 167v, 278v; nr 153, k. 396v, 547–547v, 709–709v, 735; nr 158, k. 298–298v; nr 164, k. 441v–442.

majątku po rodzicach. W 1666 r. pozywał Aleksandra i Abrahama o 3600 florenów. Podobne sformułowanie pojawia się też w zapisce pochodzącej z roku 1673. Od początku samodzielnego gospodarowania w Skowierzynie i Rzeczycy miał sporo problemów natury finansowej. Dnia 2 sierpnia 1667 r. zawarł w Sandomierzu układ z kupcem lubelskim Krzysztofem Sorgenfreyem, na mocy którego, w celu spłacenia starych długów, wynoszących wówczas 4326 florenów, dał kontrahentowi, który wyłożył sumę należną wierzycielom Sienińskiego, intromisję do Skowierzyna. W umowie zaznaczono ponadto, że Sorgenfrey będzie trzymał tę wieś od 14 lutego 1668 r. aż do czasu odzyskania całej należności. Po ustąpieniu ze Skowierzyna sygnatariusza tej umowy Jan Mikołaj zastawił tę wioskę Hieronimowi i Stanisławowi Roszkowski, od których z kolei przejął zastaw na Skowierzynie Jan Roszkowski. W 1677 r. Sieniński był już żonaty z Anną Rzeczycką. W sporze z Kuczkowskimi, którzy dokonali wówczas zajazdu Rzeczycy Małej, odnotowano bowiem, że Jan Mikołaj i jego żona mają na tej wsi ulokowaną kwotę 24 tys. florenów. Z Roszkowskimi prowadził Sieniński szereg różnych sporów. Pozywali go oni m.in. o nieoddanie pożyczonych na skrypt 4000 florenów. Ze skarg zastawników na Skowierzynie wynika, że Jan Mikołaj przy podziale dóbr z braćmi złożył zobowiązanie, że będzie płacił na rzecz klasztoru augustianów w Radomyślu czynsz od kwoty 2500 florenów ulokowanej na Skowierzynie. Ponieważ jednak latami tego nie robił, augustianie zażądali wreszcie spłacenia zaległości przez aktualnych posesorów tej wioski. Ci z kolei w latach 1677–1678 pozywali o uregulowanie tej należności dziedzica, czyli Jana Mikołaja. Spory natury majątkowej prowadził też Sieniński z zastawnym posesorem Rzeczycy Małej, Andrzejem Aleksandrem Kuczkowskim (w 1678 r.) oraz ze Stanisławem Roszkowskim (w 1681 r.). Jak już wspomniano, najpewniej przed 1683 r. Jan Mikołaj Sieniński sprzedał $\frac{3}{4}$ Skowierzyna Janowi Roszkowskiemu, który trzymał też w zastawie pozostałą część tej wsi. Nie był też w stanie wykupić z zastawu od Kuczkowskich Rzeczycy Małej. Jan Mikołaj Sieniński zmarł przed 17 sierpnia 1684 r. Z małżeństwa z Anną Rzeczycką h. Janina nie pozostawił potomstwa⁶⁰.

⁶⁰ Por. APL, LGR, nr 92, k. 17–17v; nr 93, k. 1382–1385; nr 99, k. 29–30, 228v–230v; nr 101, k. 452–456v, 1530–1531; nr 102, k. 210v, 427v–429, 566v–567v, 726v, 835–837; nr 105, k. 78v–79v; nr 107, k. 701; nr 108, k. 767–769v.

Jan Sienieński był najmłodszym synem, a jednocześnie jedynym dzieckiem kasztelanica małogoskiego Wiktoryna Sienieńskiego z jego drugiego małżeństwa z Jadwigą Leską h. Janina. Niestety, niewiele o nim wiadomo. W 1571 r. w dziale dóbr ze starszymi braćmi wziął dużą wieś Chroślinę. W pierwszej połowie 1572 r. otrzymał jakiś zapis od własnej matki. Z pewnością założył też rodzinę. Nie znamy jednak nazwiska jego małżonki. Stosunkowo też szybko Jan Sienieński pożegnał się z tym światem. Zmarł na początku lat dziewięćdziesiątych XVI w. Nie żył już na pewno 16 marca 1592 r., gdy dokonano ostatniego wpisu do cytowanej poniżej lubelskiej księgi zobowiązań. Pozostawił po sobie jedynego syna – Zbigniewa⁶¹.

Zbigniew, syn Jana z Chrośliny i jego nieznaney z imienia i nazwiska żony, był z pewnością najwybitniejszym przedstawicielem lubelskiej gałęzi domu Sienieńskich. Jako jedyny spośród nich piastował godność senatorską. Doczekał się również, podobnie jak jego pradziadek, kasztelan małogoski Wiktoryn Sienieński, biogramu w *Polskim słowniku biograficznym*⁶². Niestety, autor tego tekstu – Henryk Gmiterek popełnił bardzo dużo różnego rodzaju błędów, które postaram się w tym miejscu sprostować. Warto również uzupełnić biografię Zbigniewa o informacje pominięte w jego biogramie. Zaczniemy może od stwierdzenia, że nieprawdziwa jest informacja, jakoby Zbigniew Sienieński był synem kasztelana halickiego Jana (zm. 1580) i Zofii Paniowskiej h. Godziemba. Jego filiacja jest bowiem jednoznacznie potwierdzona źródłowo. W zapisach pochodzących z lat dziewięćdziesiątych XVI w. występuje on bowiem nie tylko jako dziedzic Chrośliny i syn nieżyjącego już Jana, lecz także jako bratanek (*filiastro*) Jakuba Sienieńskiego z Mazanowa i Wałowic. Z tym ostatnim procesował się w 1596 r. o należną mu sumę 1200 florenów⁶³.

⁶¹ Por. APL, LZW, nr 84, k. 26–26v; LGR, nr 55, k. 539–539v; LZZ, nr 102, k. 836–836v; Z. Anusik, *Krąg rodzinny...*, s. 250.

⁶² Por. H. Gmiterek, *Sienieński Zbigniew*, [w:] *PSB*, t. XXXVII, s. 193–194.

⁶³ Por. *ibidem*, s. 193; APL, LZZ, nr 102, k. 836–836v (tu Jakub Sienieński potwierdza, że winien jest 3000 florenów swojemu bratankowi Zbigniewowi z Chrośliny); LGR, nr 30, s. 2240–2241, 2311, 2376–2377 (tu Zbigniew, syn nieżyjącego Jana, dziedzic Chrośliny, żąda zwrotu 1200 florenów od swojego stryja, Jakuba z Mazanowa i Wałowic); Z. Anusik, *Krąg rodzinny...*, s. 250. Dodajmy w tym miejscu, że sprostowania wymagają również informacje zawarte w biogramie kasztelana halickiego Jana Sienieńskiego. Wbrew temu, co podaje autorka, pozostawił on po sobie nie pięciu, ale tylko trzech synów. Synem Jana nie był na pewno Zbigniew, a prawdopodobnie również Jan. Po śmierci kasztelana halickiego wdowa po nim wszelkie czynności prawne podejmowała bowiem w imieniu własnym

Poważnym błędem H. Gmiterka jest pominięcie w napisanym przez niego biogramie informacji o pierwszym małżeństwie Zbigniewa Sienińskiego. Tymczasem od dawna wiadomo, że przed 1605 r. ożenił się on z Anną Leńkówną h. Rawicz, córką Macieja Leńka z Rokitnicy (ok. 1545–1609), kasztelana derpskiego, i Teodory Sapieżanki h. Lis, rodzonej siostry Lwa Sapiehy (1557–1633), kanclerza wielkiego litewskiego, a następnie wojewody wileńskiego i hetmana wielkiego litewskiego. Znaczenia tej koligacji dla dalszych dziejów życia i kariery Sienińskiego z pewnością nie można nie doceniać. Już w 1605 r. kasztelan derpski przekazał za zgodą Zygmunta III córce i zięciowi swoje (bliżej niezidentyfikowane) dobra w Inflantach. Po śmierci Macieja Leńka Zbigniew i Anna Sienińscy weszli z kolei w posiadanie Rokitnicy i Bartkówki w województwie rawskim. Dnia 17 maja 1614 r. oboje małżonkowie zostali odnotowani w księgach grodzkich lubelskich, gdy wystąpili z pozwem przeciwko Mikołajowi i Teofilowi Mierzejowskiemu, od których domagali się zwrotu dóbr w powiecie nowogródzkim w Inflantach, których wartość oszacowali na 100 tys. florenów⁶⁴.

Dnia 1 sierpnia 1618 r. Zbigniew Sieniński otrzymał nominację na urząd chorążego lubelskiego. Posłował też ze swojego województwa na pięć sejmów, w 1616, 1621, 1624, 1627 i 1629 r. (sejm nadzwyczajny). Dnia 1 maja 1630 r. został kasztelanem lubelskim. Pod koniec 1620 r. ożenił się z Krystyną Uhrowiecką h. Suchekomnaty, wdową po podkomorzym mielnickim Kasprze Dembińskim. Druga żona Zbigniewa była córką starosty chełmskiego Mikołaja Uhrowieckiego. Mężowi wniosła wieś Sielec z zamkiem w ziemi chełmskiej, którą 12 marca 1622 r. wykupiła (za 6000 florenów) z zastawu od Jerzego i Doroty Błędowskich. Po bezpotomnej śmierci brata Marcina, który zmarł w 1621 lub też na początku 1622 r., będąc jego główną spadkobierczynią, Krystyna Sienińska zawarła

oraz synów: Łukasza, Samuela i Mikołaja. Por. I. Kaniewska, *Sieniński Jan*, [w:] *PSB*, t. XXXVII, s. 188–189; ANK, *Grodzkie biekie*, Inskrypcje i relacje, nr 18, s. 564, 613–614, 661, 673, 749.

⁶⁴ Por. W. Majewski, *Leniek Maciej z Rokitnicy*, [w:] *PSB*, t. XVII, Wrocław–Warszawa–Kraków 1972, s. 52–53; Z. Anusik, *Garwascy herbu Grzymała w XV–XVII wieku. Przyczynek do dziejów i genealogii rodu*, „Przegląd Nauk Historycznych” 2015, R. XIV, nr 2, s. 72–73; APL, LGR, nr 44, k. 248; nr 57, k. 576v–578v (tu Zbigniew Sieniński nazwany dziedzicem na Rokitnicy i Bartkówce). Dodajmy w tym miejscu, że Sienińscy nie otrzymali w spadku po Macieju Leńku jego dziedzicznej wsi Żdźary, gdyż kasztelan derpski przekazał tę wieś na rzecz Kościoła jako uposażenie miejscowej parafii.

kilka transakcji majątkowych. Przede wszystkim przed 6 kwietnia 1622 r. z siostrą Zofią (zakonnica) potwierdziła dokonaną przez brata donację (właściwie sprzedaż) dużej włości radziechowskiej (Radziechów z 9 innymi wsiami) w ziemi chełmskiej na rzecz chorążego koronnego Stefana Snopkowskiego. Zobowiązała się też zaspokoić pretensje wierzycieli Marcina Uhrowieckiego: Stanisława Wereszczyńskiego, Aleksandra Krzywczyckiego i podkomorzego chełmskiego Jana Skaszewskiego. Przy tej samej okazji Zbigniew Sienieński skwitował żonę z pożyczonych jej wcześniej 1470 florenów i otrzymał od Snopkowskiego zapis na kwotę 3000 florenów. Krystyna Sienieńska nie pogodziła się natomiast z przejściem przez miecznika wołyńskiego Jana Bądzińskiego wszystkich innych dóbr po Marcynie Uhrowieckim w ziemi chełmskiej. Twierdziła, że majątki te zostały jej zapisane przez brata, a bezprawne ich użytkowanie przez Bądzińskiego naraziło ją na straty szacowane na 200 tys. grzywien. Przedmiotem sporu były m.in. wsie Dzdżane (dziś Żdżanne), Wierzchowiny, Uher, Weremowice i Dypułytcze Ruskie. W pozwach Sienieńskiej przeciwko miecznikowi wołyńskiemu pojawiają się również nazwy kilku innych wsi, których nie udało się zidentyfikować. Jak się jednak wydaje, zabiegi Krystyny o odzyskanie dawnego dziedzictwa Uhrowieckich nie przyniosły żadnych rezultatów. W sporządzonym 1 czerwca 1629 r., na potrzeby wybieranego wówczas poboru, spisie miast i wsi ziemi chełmskiej wszystkie sporne wioski odnotowano bowiem jako własność Jana Bądzińskiego⁶⁵.

Istotną wartość materialną miały dla Sienieńskich zapisy poczynione na rzecz Krystyny przez jej pierwszego męża. Jeden z tych zapisów Kacper Dembiński zabezpieczył na wsiach Jabłoń, Kolanó, Pasieki i Kudry w ziemi mielnickiej. Chorążyna lubelska starała się o uzyskanie intromisji do tych dóbr w 1624 r. Jej zabiegi zakończyły się jednak niepowodzeniem, gdyż wspomniane wioski stanowiły część dużego klucza horodyskiego, który wniosła Dembińskiemu jego pierwsza żona, Maryna Kopciówna. W ostatecznym rozrachunku sporne wsie przyznano więc spadkobiercom trzech córek podkomorzego mielnickiego z jego pierwszego małżeństwa. Inaczej wyglądała sprawa z zapisem 20 tys. florenów, który Kasper

⁶⁵ Por. H. Gmiterek, *op. cit.*, s. 194; AGAD, MK 159, k. 241–241v; APL, Chełmskie grodzkie, Zapisy [dalej: ChGZ], nr 19, s. 245; nr 20, s. 305–306; nr 21, s. 1565, 1575, 1579; LZWZ, nr 109, k. 365v–369, 376v–379; LGR, nr 57, k. 573–573v; nr 58, k. 568–568v.

Dembiński zabezpieczył Krystynie na swoich dziedzicznych wsiach w powiecie ksiąskim w województwie krakowskim. Z zachowanych źródeł wynika, że Sienieńska objęła w realne posiadanie, „jako pani oprawna i dożywotnia”, Piotrkowice, Strzeszkowice i część Olbrachcic, a być może również Błonie i Zakrzów. Dobra te najczęściej wydzierżawiała w późniejszym okresie krewnym swojego pierwszego męża. Rejestrowała bowiem w grodzie krakowskim umowy zawierane z Janem (pod zakładem 16 tys. florenów), Andrzejem Samuelem (w sprawie arendy Piotrkowic) oraz Erazmem (pod zakładem 14 tys. florenów) Dembińskimi⁶⁶.

Warto w tym miejscu wspomnieć także o dwóch nieznanym epizodach z życia Zbigniewa Sienieńskiego. Przyjaźnił się on przez długie lata z Aleksandrem Krzywczyckim oraz z Mikołajem Gniewoszem. W 1622 r., po śmierci Krzywczyckiego, chorąży lubelski wraz z Gniewoszem sprawował opiekę nad dziećmi zmarłego przyjaciela. Ich zaangażowanie w sprawy Krzywczyckich ściągnęło na Sienieńskiego niespodziewane kłopoty. Obaj opiekunowie zagwarantowali bowiem własnym majątkiem pożyczkę w wysokości 14 tys. florenów, jakiej udzielił Aleksandrowi kasztelan sochaczewski Konstanty Plichta. Ponieważ zaś wdowa po Aleksandrze, Elżbieta z Gniewoszów (siostra Mikołaja) nie spłaciła długu w terminie, Plichta wystąpił z roszczeniami wobec Sienieńskiego i Gniewosza. W 1628 i 1629 r. chorąży lubelski musiał odpierać zakusy kasztelana na przejęcie Chrośliny, do której Plichta uzyskał intromisję na podstawie wyroku sądu grodzkiego w Sochaczewie. Ostatecznie jednak sprawę udało się załatwić polubownie, gdyż Krzywczyccy, z pewnym wsparciem ze strony opiekunów, zaspokoili roszczenia tego wierzyciela. Sprawa druga była dużo poważniejszej natury. Zbigniew Sienieński wziął bowiem udział w intrydze mającej na celu ubezwłasnowolnienie jego dalszego krewnego, przywódcy arian polskich, wojewodzica podolskiego Jakuba Sienieńskiego z Rakowa. Dnia 8 listopada 1627 r. Zygmunt III wystawił dokument, na mocy którego ustanowił chorążego lubelskiego kuratorem osoby i majątku Jakuba. Zgodnie z treścią tego dekretu Jakub Sienieński nie mógł dokonywać jakichkolwiek czynności prawnych, zwłaszcza

⁶⁶ Por. APL, LGR, nr 54, k. 571–573v; ANK, CCI, nr 226, s. 2085; nr 231, s. 1269–1270, 1274–1276; nr 243, s. 1531–1532; nr 244, s. 865–874. Dodajmy w tym miejscu, że wsie Olbrachcice i Błonie nie zostały odnotowane w Rejestrze poborowym z 1629 r. Musiały to więc być przysiółki Piotrkowic, Strzeszkowic i Zakrzowa.

zaś transakcji dotyczących jego dóbr nieruchomości i ruchomych bez zgody swojego opiekuna. Rzecz jasna dziedzic Rakowa bez trudu uzyskał skasowanie tej kurateli, jako uzyskanej w złej wierze i na podstawie nieprawdziwych zarzutów, po czym sam wystąpił z oskarżeniami wobec Zbigniewa Sienieńskiego oraz generała ziem podolskich Stefana Potockiego i jego żony Marii z Mohylów, których uważał za inicjatorów tej intrygi. Co więcej, wystąpił też wobec całej trójki z roszczeniami finansowymi za doznane straty, które oszacował na 36 tys. florenów. Podjął też nieudaną próbę intromisji do Chrośliny. Spór obu Sienieńskich ciągnął się aż do śmierci Zbigniewa. Dziedzic Rakowa procesował się bowiem później również z jego spadkobiercami⁶⁷.

W cytowanym już biogramie Zbigniewa Sienieńskiego opublikowanym w *Polskim słowniku biograficznym* znalazła się informacja, że był on właścicielem jedynie odziedziczonej po ojcu Chrośliny (25 łanów) oraz kupionej w 1612 r. części wsi Boby (1,5 łanu). Nie jest to prawda. Sienieński był człowiekiem o wiele zamożniejszym. W 1624 r. przejął od Aleksandra Kołaczkowskiego zastaw na wsiach Radlna z folwarkiem oraz Kłokowa (łącznie 3 łany) w powiecie pilźnieńskim, województwie sandomierskim. Na mocy umowy zawartej z dziedzicem tych wiosek, Andrzejem Chrzastowskim, który dał mu intromisję w te dobra, miał tu ulokowane 10 tys. florenów. Jak już wspomniano, po pierwszej żonie otrzymał w dożywocie wsie Rokitnica i Bartkówka w województwie rawskim. Druga żona wniosła mu wieś Sielec z zamkiem w ziemi chełmskiej. Krystyna z Uhrowieckich Sienieńska użytkowała też na mocy zapisu pierwszego męża wsie Piotrkowice (9,5 łanu), Zakrzów (3 łany) i Strzeszkowice (2,25 łanu) z częścią Olbrachcic w powiecie ksiąskim. Przed 1628 r. Sienieński kupił za 30 tys. florenów od swojego stryjecznego bratanka Jana Abrahama miasteczko Prawno (1 łan) z wsiami Mazanów (2 łany) i Wola Lubaszowa (1,5 łanu) w powiecie urzędowskim. W 1629 r. dzierżawił też od dalszego krewnego drugiej żony, Jana Uhrowieckiego wsie Uhrowsko, Wola Uhrowiecka, Zabuże i Mszanka

⁶⁷ Por. APL, ChGZ, nr 19, s. 498–499 (tu Zbigniew Sienieński jako opiekun dzieci Aleksandra Krzywczycyckiego); nr 21, s. 1098 (tu Z. Sienieński kwituje z 3000 florenów, długu zaciągniętego jeszcze przez A. Krzywczycyckiego jego córkę Jadwigę i jej męża Aleksandra Szujskiego); LGR, nr 57, k. 576v–578v, 634, 740v–742; nr 58, k. 288v–289, 577–578 (tu Jakub Sienieński pozywa Zbigniewa oraz Potoczkich); nr 61, k. 92–93 (tu Z. Sienieński oblatuje dekret Zygmunta III z 8 XI 1627 r. w sprawie kurateli nad Jakubem z Rakowa).

w ziemi chełmskiej. Jak więc widzimy, na przełomie 1628 i 1629 r. chorąży lubelski Zbigniew Sienieński był właścicielem 1 miasta, 3 wsi całych i 1 części wsi (łącznie 31 łąnów), a na 2 kolejnych wsiach miał dożywocie po pierwszej żonie. Był także posesorem zastawnym 2 wsi (3 łąny) oraz dzierżawcą 4 osad. Druga żona Sienieńskiego była w tym czasie właścicielką 1 wsi oraz dożywnią użytkowniczką 3 innych (razem 14,75 łąnu). W rękach małżonków Sienieńskich znajdowało się więc wówczas 1 miasteczko oraz 15 wsi całych i 2 części wsi. W dobrach leżących w powiatach urzędowskim, ksiąskim i pilzneńskim użytkowali oni 48,75 łąnu chłopskiego⁶⁸.

W 1629 r. Krystyna z Uhrowieckich Sienieńska sprzedała swoją dziedziczną wieś Sielec z zamkiem Mikołajowi Daniłowiczowi, najmłodszemu synowi nieżyjącego już podskarbiego wielkiego koronnego Mikołaja. Potrzebowała bowiem pieniędzy na sfinalizowanie innej dużej transakcji. W tym samym roku kupiła bowiem od Hieronima, Mikołaja i Zbigniewa Ossolińskich (w imieniu młodszych braci występował Hieronim), synów nieżyjącego Prokopa, wszystkie należące do nich dobra w powiecie urzędowskim. Zapłaciła za nie w sumie 80 tys. florenów, przy czym połowę należności uiszczyła od razu, a z drugiej części została skwitowana dopiero w styczniu 1637 r. Niemniej jednak już w lipcu 1629 r. uzyskała intromisję do nabytych od Ossolińskich dóbr. Krystyna z Uhrowska Sienieńska stała się tym samym właścicielką wsi Rybitwy z folwarkiem (7 łąnów), Nieszowa z folwarkiem (3,5 łąnu), Kolczyn z folwarkiem (12,5 łąnu), Bór *seu* Wola Borowa z folwarkiem (13 łąnów), Kaliszany z folwarkiem (6,5 łąnu), Ostrów *seu* Grodzisko (wieś zagrodnicza), Basonia (9 łąnów), Łopoczno (5 łąnów) i Wola Judaszowa (5 łąnów). Majątek małżonków Sienieńskich powiększył się więc o 9 wsi i 61,5 łąnu chłopskiego. W 1630 r. własnością Zbigniewa i Krystyny było więc 1 miasto, 12 wsi całych i 1 część wsi w powiecie urzędowskim (razem 92,5 łąnu). Ponadto Zbigniew Sienieński trzymał dożywotnio 2 wsie w województwie rawskim, a jego żona na tych samych zasadach 4 wsie całe i 1 część wsi w województwie

⁶⁸ Por. H. Gmiterek, *op. cit.*, s. 194; ANK, CCI, nr 220, s. 976–989; Z. Anusik, *Struktura własności...*, s. 98 (tu jednak jako właściciel wsi Radlna i Kłokowa wymieniony został Mikołaj Kazimierski); APL, LGR, nr 57, k. 576v–578v; nr 59, k. 694–695; *Rejestr krakowski 1629*, s. 127; *Rejestr lubelski 1626*, s. 92, 97–99; APL, ChGZ, nr 21, s. 1501.

krakowskim (razem 14,75 łanu). Nie była to oczywiście fortuna magnacka. Niemniej jednak, dysponując majątkiem obejmującym 1 miasto, 18 wsi całych i 2 części wsi, w których odnotowano ponad 107 łanów chłopskich, Sienieńscy z pewnością należeli do grona zamożnej szlachty⁶⁹.

Dnia 1 maja 1630 r. Zbigniew Sienieński otrzymał kasztelanie lubelską. W styczniu 1633 r. znalazł się w grupie kilku senatorów, którzy towarzyszyli zwłokom króla Zygmunta III i królowej Konstancji w drodze z Warszawy do Krakowa. Wziął udział w uroczystościach pogrzebowych i w sejmie koronacyjnym Władysława IV. Przebywając w Krakowie, zawarł z żoną jakąś umowę z kasztelanem bieckim Andrzejem Samuelem, sędzią ziemskim krakowskim Stanisławem i Franciszkiem Dembińskimi pod bardzo wysokim zakładem 100 tys. florenów. Dnia 5 kwietnia 1633 r. skwitował Mikołaja Daniłowicza z 57 tys. florenów przyznanych mu wyrokiem Trybunału Koronnego. Zmarł przed 11 czerwca 1633 r. i pochowany został w kościele bernardynów w Lublinie. Henryk Gmiterek podaje (co jest zgodne ze stanem faktycznym), że z małżeństwa z Krystyną Uhrowiecką kasztelan lubelski pozostawił czterech synów i dwie córki⁷⁰. Pomiął jednak informację, że z małżeństwa z Anną Leńkówną z Rokitnicy Zbigniew Sienieński miał dwóch synów i trzy córki. Dziećmi kasztelana lubelskiego z pierwszego związku byli: Paweł, Jan, Aleksandra, Katarzyna i Krystyna. Uhrowiecka była natomiast matką: Mikołaja, Stanisława, Zbigniewa i Tomasza oraz Anny i Eufrozyny. Warto w tym miejscu zaznaczyć również, że w chwili śmierci ojca wszystkie dzieci urodzone z Leńkówny były już dorosłe. Najstarszy syn Zbigniewa z drugiego małżeństwa – Mikołaj mógł się urodzić najwcześniej w drugiej połowie 1621 r. Miał więc wówczas około 12 lat. Aż do śmierci kasz-

⁶⁹ Por. APL, ChGZ, nr 21, s. 353–354 (tu w zapisce z 24 V 1628 r. Krystyna Sienieńska odnotowana jako właścicielka wsi Sielec z zamkiem), s. 1568–1569 (tu Sielec jako własność Mikołaja Daniłowicza); LGR, nr 58, k. 563–563v, 568v–569, 571–571v, 596–596v (tu Stanisław Garwaski, kanonik krakowski i pleban w Piotrawinie, pozywa Krystynę Sienieńską o zaległe opłaty na rzecz Kościoła z wsi Kaliszany, których nie uściła poprzednia właścicielka tych dóbr, Katarzyna z Biereckich Ossolińska); ANK, CCI, nr 231, s. 1270–1274 (tu Hieronim Ossoliński kwituje Krystynę Sienieńską z 40 tys. florenów, a ona zeznaje, że jest mu winna kolejnych 40 tys. florenów); nr 244, s. 874–875 (tu 15 I 1637 r. Hieronim Ossoliński kwituje Krystynę Sienieńską z 40 tys. florenów); *Rejestr lubelski 1626*, s. 100–101 (tu informacje o wsiach kupionych od Ossolińskich).

⁷⁰ Por. AGAD, MK 178, k. 83v–85v; H. Gmiterek, *op. cit.*, s. 194–195; ANK, CCI, nr 237, s. 1627–1628; nr 238, s. 241.

telanowej lubelskiej w 1639 r. dzieci Krystyny Uhrowieckiej pozostawały zatem pod jej opieką. Matka występowała też w ich imieniu we wszystkich sprawach urzędowych.

Zanim przejdziemy do omówienia losów potomków Zbigniewa Sienińskiego, odnotujmy te sprawy, w których występowali wszyscy synowie kasztelana lubelskiego oraz wdowa po nim. Już 27 lipca 1633 r. nastąpił podział dóbr po Zbigniewie. Paweł i Jan otrzymali wówczas, za zgodą macochy, intromisję do Chrośliny i folwarku Prędków, a Krystyna z Uhrowska Sienińska, za zgodą swoich pasierbów, w imieniu małoletnich synów objęła w posiadanie Prawno, Mazanów, Wołę Lubaszową, Krasne (wieś nie występuje w Rejestrze poborowym z 1626 r.) i część w Bobach. Dwaj dorośli synowie kasztelana lubelskiego z wdową po nim oraz jej małoletnimi synami byli kilkakrotnie (w latach 1633–1635) pozywani przez Jakuba Sienińskiego z Rakowa, który domagał się od nich zwrotu 20 tys. florenów i bezskutecznie usiłował wejść w posiadanie Chrośliny. O zwrot 8000 florenów pożyczonych przez Zbigniewa pozywali również wszystkich jego spadkobierców w 1636 r. Jadwiga z Gorzkowskich i Mikołaj Lubienieccy. Także w tym przypadku Sienińscy musieli odpierać zakusy wierzycieli na objęcie w realne posiadanie Chrośliny. Paweł i Jan Sienińscy oraz kasztelanowa lubelska i wszystkie jej dzieci (obok czterech synów Krystyny wspomniano tu również jej dwie córki) wystąpili też wspólnie w sporze o posiadaną przez Zbigniewa kamienicę w Lublinie, którą przejął ostatecznie Marek Zwiartowski⁷¹.

Słów kilka warto też poświęcić dalszym losom Krystyny z Uhrowieckich Sienińskiej. Już w 1633 r. zastawiła ona wszystkie dobra po mężu, które przypadły w spadku jej synom za 45 tys. florenów swojemu dalszemu krewnemu, Jakubowi Uhrowieckiemu. Ten ostatni nie od razu wszedł jednak w ich posiadanie, gdyż jeszcze w 1635 r. pozywał kasztelanową lubelską o nieprzekazanie mu zastawionych dwa lata wcześniej dóbr. W styczniu 1637 r. Krystyna Sienińska wydała za mąż swoją jedyną córkę z pierwszego małżeństwa, Franciszkę Dembińską, która poślubiła Ludwika Olizara Wołczkiewicza. Dała jej bardzo wysoki posag, wynoszący 50 tys. florenów. Przy tej okazji roborowała w grodzie krakowskim

⁷¹ Por. APL, LGR, nr 62, k. 860v–861v, 1067–1067v, 1316v–1317v; nr 63, k. 1103–1103v, 1113–1114v (tu spór o kamienicę w Lublinie); nr 64, k. 527–527v (tu informacja, że dzierżawcą Chrośliny był wówczas Krzysztof Wiszowaty), 801–802; nr 65, k. 385v–386v.

kilka transakcji. Zastawiła wówczas Krzysztofowi Wiszowatemu za 50 tys. florenów wsie Nieszowa, Rybitwy, Kolczyn, Bór, Wola Judaszowa i Basonia. Oddała Hieronimowi Ossolińskiemu 40 tys. florenów, które była mu winna za nabyte w 1629 r. dobra. Scedowała na Ludwika Olizara zapis 20 tys. florenów dokonany na jej rzecz na wsiach Piotrkowice, Strzeszkowice, Błonie i Zakrzów przez podkomorzego mielnickiego Kaspra Dembińskiego. Zeznała wreszcie, że jest winna zięciowi 15 tys. florenów. W tym samym czasie Franciszka z Dembian Olizarowa zeznała ustąpienie z dóbr ojczystych i macierzystych i skwitowała matkę z wszelkich pretensji, a Ludwik Olizar Wołczkiewicz opłacił jej 50 tys. florenów posagu na swoich dobrach w województwie kijowskim. Dnia 2 czerwca 1639 r. kasztelanowa lubelska spisała w Kaliszanach swój testament. Z jego treści wynika, że spłaciła wszystkie długi mężowskie oraz wykupiła zastawione wcześniej Uhrowieckiemu i Wiszowatemu dobra. Krystyna z Uhrowieckich Sienieńska zmarła zapewne wkrótce po spisaniu testamentu, a więc jeszcze w 1639 r.⁷²

Aleksandra była prawdopodobnie najstarszą córką Zbigniewa i Anny Leńkówny z Rokitnicy. Na początku lat dwudziestych XVII w. wyszła za Stanisława Lanckorońskiego h. Zadora (zm. 1657), w przyszłości wojewodę ruskiego i hetmana polnego koronnego. Miała z nim liczne potomstwo: synów Zbigniewa, starostę skalckiego, Jana, kanonika lwowskiego i kamienieckiego, Hieronima, podkomorzego podolskiego, Przeclawa, kasztelana czechowskiego, Franciszka, Mikołaja i Marcina, oraz córki Joannę, żonę Andrzeja Światopełka Bolestraszyckiego, i Barbarę. Spośród dzieci Aleksandry Mikołaj, Marcin i Barbara zmarli młodo. Ojca nie przeżył również Zbigniew. Nie znamy niestety daty śmierci Aleksandry z Sienna Lanckorońskiej, ale możemy przypuszczać, że również ona nie przeżyła swojego małżonka. Katarzyna była drugą córką kasztelana lubelskiego Zbigniewa i Anny Leńkówny z Rokitnicy. Po 1625 r. wyszła za mąż za Piotra Garwaskiego h. Grzymała (zm. p. 1660), starostę rzeczyckiego. Miała z nim synów Krzysztofa i Ludwika oraz córki Annę, żonę Ludwika Komorowskiego, i Ewę Cecylię, która wyszła najpierw za Jana Kazimierza Szczawińskiego h. Prawdzic, a następnie za Franciszka Sokołowskiego. Data śmierci Katarzyny z Sienna Garwaskiej nie jest znana. Zmarła ona

⁷² Por. APL, LGR, nr 62, k. 1159v–1160; nr 64, k. 547; ANK, CCI, nr 244, s. 738–742, 865–882; APL, LGR, nr 73, k. 522–523 (testament Krystyny z Uhrowieckich Sienieńskiej).

jednak na pewno po 1649 r. Trzecią, zapewne najmłodszą córką Zbigniewa Sienińskiego i Anny Leńkówny była Krystyna. Około 1629 r. odbyła ona nowicjat w klasztorze bernardynek w Lublinie (nazwano ją wówczas chorążanką lubelską). W latach 1650–1653 była przełożoną tego klasztoru. Nic więcej o niej nie wiadomo. Anna Sienińska była starszą z dwóch córek kasztelana lubelskiego Zbigniewa i jego drugiej żony, Krystyny Uhrowieckiej. Również ona została zakonnica w klasztorze brygidek w Lublinie. Nowicjat odbyła w 1636 r., a śluby zakonne złożyła dwa lata później. Została wspomniana w testamencie matki z czerwca 1639 r. W 1659 r. pozywała Jana, Hieronima, Przeclawa i Franciszka Lanckorońskich o należny klasztorowi czynsz wyderkafowy od 1500 florenów ulokowanych przez jej matkę na wsi Nieszowa. Zmarła w 1684 r. Eufrozyna Sienińska była młodszą córką Zbigniewa i Krystyny Uhrowieckiej. Z testamentu jej matki wynika, że chciano ją oddać do klasztoru. Gdyby została zakonnica, bracia mieli jej dać posag w wysokości 4000 florenów, a następnie 2000 ulokować na wyderkaf na jakichś dobrach. W przypadku jednak, gdyby wyszła za mąż, miała otrzymać takie wyposażenie, jak córki kasztelana lubelskiego z jego pierwszego małżeństwa. Eufrozyna Sienińska została wspomniana tylko raz, w dokumencie pochodzącym z marca 1654 r. Była wówczas żoną niewymienionego z imienia Humienieckiego. Nic więcej o niej nie wiadomo⁷³.

Paweł (Paweł Maciej) Sieniński był starszym z dwóch synów kasztelana lubelskiego Zbigniewa z jego pierwszego małżeństwa z Anną Leńkówną z Rokitnicy. Wiemy o nim stosunkowo niewiele. W znanych mi źródłach pojawia się on dopiero po śmierci ojca. Można jedynie przypuszczać, że jeszcze za życia kasztelana objął wraz z młodszym bratem Janem dobra macierzyste w województwie rawskim. Z wdową po Zbigniewie dwaj starsi jego synowie uzgodnili, że obejmą wspólnie Chroślinę, a reszta dóbr ojcowskich w województwie lubelskim przypadnie ich przyrodnim braciom.

⁷³ Por. K. Niesiecki, *op. cit.*, t. VI, s. 10 (tu o żonie i dzieciach Stanisława Lanckorońskiego); A. Przyboś, *Lanckoroński Stanisław*, [w:] *PSB*, t. XVI, Wrocław–Warszawa–Kraków 1971, s. 455 (tu jednak błędna data ślubu Stanisława i Aleksandry Sienińskiej, a Przeclaw Lanckoroński nazwany został kasztelanem czernihowskim zamiast czechowskim. Podano też nieprawdziwą informację, że mężem Joanny był Andrzej Światopełk Zawadzki); Z. Anusik, *Garwascy herbu Grzymała...*, s. 72–73 (tu również źródła i literatura przedmiotu); M. Borkowska, *op. cit.*, s. 292 (tu informacje o Krystynie i Annie Sienińskich, zakonnicach w klasztorze bernardynek w Lublinie); APL, LGR, nr 73, k. 522–523 (testament Krystyny z Uhrowieckich Sienińskiej); nr 85, k. 486v–488v; nr 104, k. 1445v–1448.

W rzeczywistości jednak wspomniana wioska przeszła w posiadanie Pawła, któremu ojciec w 1632 r. zapisał 50 tys. florenów. Uzgodniono też wówczas, że po śmierci Zbigniewa Paweł będzie trzymał Chroślinę w tej sumie *modo obligatorio*. W 1635 r. odnotowano spór Pawła Sienieńskiego z dzierżawcą tej wioski Pawłem Telefusem. Sienieński spłacał również długi po ojcu. Wraz z bratem Janem oddał 800 florenów Markowi Zwiartowskiemu. Andrzej Suchodolski skwitował z kolei Pawła ze wszystkich procesów, które toczyli w urzędzie grodzkim urzędowskim oraz w Trybunale Koronnym. W 1649 r. najstarszy z kasztelanów lubelskich przejął po bracie Janie arendę dzierżawy przybysławickiej, którą ten ostatni uzyskał od marszałka wielkiego koronnego Łukasza Opalińskiego i jego żony Elżbiety z Firlejów. Dnia 9 marca 1654 r. Paweł Sienieński zawarł w Nieszowej kontrakt ze swoim szwagrem Stanisławem Lanckorońskim. W imieniu własnym oraz bratanka Stanisława odprzedał wówczas Lanckorońskiemu za 12 tys. florenów prawa do spadku po przyrodnim bracie Tomaszu. Zobowiązał się również bronić szwagra przed ewentualnymi pretensjami przyrodniej siostry Eufrozyny Humienieckiej. Lanckoroński miał przekazać Sienieńskiemu całą uzgodnioną sumę 24 czerwca 1655 r., a gdyby tego nie zrobił, miał oddać mu w posesję wieś Bór i płacić corocznie prowizję w wysokości 1200 florenów⁷⁴.

Paweł Sienieński, wnuk Teodory z Sapienhów Leńkowej, został uwzględniony w testamencie zmarłego w styczniu 1656 r. podkanclerzego litewskiego Kazimierza Leona Sapiehy. Otrzymał bowiem zapis dożywocia na miasteczku Zelwa z przyległymi wsiami w powiecie wołkowyskim w województwie nowogródzkim. Przeniósł się wówczas na Litwę. Żoną Pawła była poślubiona w 1632 r. Elżbieta Tarnowska h. Leliwa, córka Jana Gratusa (zm. 1626), kasztelana żarnowskiego, i Anny Korniaktówny h. Crucini. Po śmierci Pawła Sienieńskiego Elżbieta z Tarnowa przejęła dożywocie na Zelwie z przyległościami. Z dóbr tych zrezygnowała jednak (w zamian za rekompensatę pieniężną) na rzecz marszałka wielkiego litewskiego Aleksandra Hilarego Połubińskiego. Dnia 27 października 1673 r. Sienieńska dokonała stosownego wpisu w tej sprawie w księgach grodzkich krakowskich. Stąd wiemy, że Paweł Sienieński zmarł przed tą datą, a wdowa po nim w jakiś

⁷⁴ Por. APL, LGR, nr 62, k. 515–515v; nr 64, k. 124v–125; nr 77, k. 566; nr 104, k. 1445–1448 (tu oblata umowy Pawła Sienieńskiego ze Stanisławem Lanckorońskim z 9 III 1654 r.); LZWZ, nr 111, k. 668v, 822v–823.

czas później⁷⁵. Z małżeństwa z Elżbietą Tarnowską Paweł Sieniński miał co najmniej dwóch synów, Jana i Aleksandra (Aleksandra Dominika). Nie można jednak wykluczyć tego, że pozostawił po sobie również inne dzieci.

Kolejny przedstawiciel rodziny Sienińskich – Jan w znanych mi źródłach nigdy nie został nazwany *expressis verbis* synem Pawła. Niemniej jednak z pewnością nim był. Po raz pierwszy pojawił się on w grodzie lubelskim w 1660 r., kiedy prezentował tu ciało swojego stryja, infamisa Stanisława zabitego we wsi Bór. Na podstawie innych wpisów z ksiąg lubelskich z pełnym przekonaniem możemy stwierdzić, że jedynie syn Pawła mógł wówczas zostać nazwany bratankiem Stanisława. Zapewne ten sam Jan ożenił się później z Magdaleną Wieszczycką h. Grzymała, córką Krzysztofa, zamożną wdową po Mikołaju Branickim h. Korczak, dożywotniczką na wsiach Tulniki i Wola Tulnicka. Jako mąż Magdaleny uczestniczył w sporach i procesach, które jego żona i jej synowie z pierwszego małżeństwa prowadzili z rodziną Gołuchowskich. Przybrały one na tyle gwałtowny charakter, że w 1671 r. król Michał ustanowił wadium między Sienińskim a Gołuchowskimi w wysokości 30 tys. florenów. W 1672 r. Magdalena z Wieszczyckich Sienińska sporządziła testament. Zapisała swojemu drugiemu mężowi 5000 florenów i zapewniła mu użytkowanie trzymanyh przez siebie dożywotnio dóbr Branickich do czasu wypłacenia mu całej tej sumy. Ostatnią wolę Magdaleny z Wieszczyckich Sienińskiej potwierdził również wojski sandomierski Paweł Kochanowski, opiekun synów testator-ki z pierwszego małżeństwa, który zagwarantował Janowi wypłacenie zapisanej mu przez zmarłą żonę kwoty. Jako posesor Tulnik i Woli Tulnickiej Jan Sieniński występował jeszcze w latach 1673–1677. Branicy nie kwapili się bowiem z wypłaceniem zapisanego mu przez ich matkę legatu. W 1677 r. Jan Sieniński procesował się z pasierbami, Adamem i Mikołajem Branickimi. Dnia 26 czerwca tego roku złożył w grodzie lubelskim protestację przeciwko obu braciom o gwałtowne odjęcie mu użytkowanych z zapisu zmarłej żony dóbr⁷⁶. Dalsze losy Jana Sienińskiego nie są znane. Z małżeństwa z Magdaleną Wieszczycką nie pozostawił żadnego potomstwa.

⁷⁵ Por. ANK, CCI, nr 300, s. 3066–3067; W. Dworzaczek, *Hetman Jan Tarnowski. Z dziejów możnowładztwa małopolskiego*, Warszawa 1985, s. 350–351.

⁷⁶ Por. APL, LGR, nr 86, k. 762v; nr 97, k. 675–676v, 723–724, 824v–828, 838–843, 864v–865, 1012v–1013, 1120v–1121v; nr 98, k. 524v–526v (tu testament Magdaleny z Wieszczyckich Sienińskiej), 526v–529v (tu asekuracja ze strony Pawła Kochanowskiego); nr 99, k. 216–217v; nr 101, k. 870–871v, 920v–922.

O Aleksandrze (Aleksandrze Dominiku), drugim synu Pawła Sienieńskiego i Elżbiety Tarnowskiej, możemy powiedzieć jedynie tyle, że ożenił się on z Eufrozyną Połubińską h. Połubieniec (Jastrzębiec odm.) i miał z nią przynajmniej dwóch synów. Jednym z nich był Dominik (zm. 1743), biskup tytularny maronicki, kanonik warmiński, gnieźnieński, tarnowski i krakowski. Jest on zarazem drugim przedstawicielem lubelskiej linii rodu Sienieńskich, który doczekał się biogramu w *Polskim słowniku biograficznym*. O Dominiku Sienieńskim wiemy na pewno, że był wnukiem Pawła i Elżbiety Tarnowskiej. Znamy również imię i nazwisko jego drugiej babki. Kiedy 8 stycznia 1723 r. został wprowadzony do kapituły krakowskiej, stwierdził bowiem, że jest synem Dominika Sienieńskiego z województwa sandomierskiego i Eufrozyny Połubińskiej z województwa nowogródzkiego. Jako babkę ojczystą wskazał Elżbietę Tarnowską, a jako babkę macierzystą – Ludwikę Tyszkiewiczównę h. Leliwa. Wiemy także, że tytularny biskup maronicki miał przynajmniej jednego brata. Synem tego ostatniego był bowiem ksiądz Stanisław Dominik Sienieński, na rzecz którego Dominik zrzekł się dziekanii gnieźnieńskiej w 1731 r. Bratanek biskupa był później także kanonikiem kruszwickim oraz proboszczem w Oksywiu i Chylonii⁷⁷. Męskich potomków tej linii Sienieńskich było z pewnością więcej. Możemy bowiem w tym miejscu wysunąć graniczące z pewnością przypuszczenie, że potomkami kasztelanica lubelskiego Pawła Sienieńskiego i Elżbiety z Tarnowskich byli wszyscy Sienieńscy z Sien-na czynni w XVIII w. na Litwie w powiecie wołkowyskim.

Jan Sienieński był młodszym synem kasztelana lubelskiego Zbigniewa i jego pierwszej żony, Anny Leńkównej z Rokitnicy. Jak się wydaje, po śmierci ojca nie objął żadnych dóbr w województwie lubelskim. Dysponował jednak sporymi zasobami gotówki, którą lokował na leżących w tym województwie dobrach. W 1638 r. wziął w zastaw za 18 tys. florenów dwie wsie i część trzeciej od Krzysztofa

⁷⁷ Por. J. Dygdała, *Sienieński Dominik*, [w:] *PSB*, t. XXXVII, s. 172–173; J. Dębski, *Trybnał Niebieski Na Ziemi Vice Boski z Bogiem Pod Prezydencją Krzyża W Jaśnie Wielmożnym Jegomości Xiędzu Dominiku Na Siennie Sieninskim, Dziekanie Gnieznienskim [...] Jaśnie Oswieconego Trybunatu Koronnego Prezydencie*, Kalisz 1721 (tu informacja, że Dominik Sienieński był wnukiem Tarnowskiej i synem Eufrozyny Połubińskiej); K.R. Prokop, *Wypisy źródłowe do biografii polskich biskupów i opatów z czasów Rzeczypospolitej Obojga Narodów oraz niewoli narodowej doby zaborów (XVI–XIX w.)*, cz. 4, „Archiwa, Biblioteki i Muzea Kościelne” 2006, t. LXXXV, s. 353 (tu zeznanie Dominika przy obejmowaniu kanonii krakowskiej).

z Olbrachcic Bielskiego. W 1646 r. za 6000 florenów zastawili mu część miasteczka Prawno jego przyrodni bracia: Mikołaj, Stanisław, Zbigniew i Tomasz Sienińscy. Wcześniej oddali mu także, na tych samych zasadach, Mazanów z folwarkiem i Krasne, na których Jan ulokował 18 tys. florenów. W roku 1646 Jan Sieniński uzyskał także intromisję do Krężnicy Jarej, którą właściciel tej wsi, Zbigniew Gorajski zastawił mu za 20 tys. florenów. W tym samym roku kasztelan lubelski scedował zastaw na Prawnie, Mazanowie i Krasnem Jakubowi Uhrowieckiemu, któremu dał także intromisję w te dobra. W 1647 r. Jan Sieniński objął w posiadanie należąca do Jana Myszkowskiego wieś Boiska, którą trzymać miał *modo obligatorio* w kwocie 18 tys. florenów. W 1648 r. wziął wreszcie w dzierżawę za 4000 florenów Przybysławice i Wolę Przybysławicką, królewszczyzny należące do marszałka wielkiego koronnego Łukasza Opalińskiego i jego żony Elżbiety z Firlejów. Jan Sieniński zmarł najpewniej już w 1649 r., kiedy arenda Przybysławic przeszła w ręce jego brata Pawła. Nie żył już na pewno 24 marca 1650 r. Żoną Jana Sienińskiego była Zuzanna z Tarnawki, wdowa po Mikołaju Jaślikowskim. Żyła ona jeszcze w 1658 r., kiedy na podstawie pretensji w kwocie 3000 florenów usiłowała bezskutecznie uzyskać intromisję do wsi Zakrzówek, stanowiącej własność synów nieżyjącego już Adama Suchodolskiego i ich matki, Zofii z Goraja⁷⁸. Nie wiemy niestety, czy pochodząca z niezbyt świetnej, bardzo rozrodzonej (w istocie drobnoszlacheckiej) rodziny Tarnawieckich Zuzanna była jedyną żoną Jana Sienińskiego. Nie mamy też pewności, czy była ona matką jego syna Stanisława.

Stanisław Sieniński był jedynym synem Jana, wnukiem kasztelana lubelskiego Zbigniewa, i kasztelanki derpskiej Anny Leńkówny z Rokitnicy. Ponieważ urodził się on przed rokiem 1630, należy przypuszczać, że jego matką była nieznaną, pierwszą żoną Jana Sienińskiego. W 1650 r. Stanisław bez powodzenia usiłował wejść w posiadanie wsi Grabówki, do właściciela której, Jana Czermińskiego zgłaszał pretensje o dług w wysokości 2000 florenów. To on był zapewne tym Stanisławem Sienińskim, który na popisie żołnierza łanowego województwa lubelskiego w 1653 r. wystawił jednego jeźdźca wspólnie z Markiem Zwiartowskim. W latach 1669–1670 Sieniński procesował się z Franciszkiem Borowskim,

⁷⁸ Por. APL, LGR, nr 67, k. 502–502v; nr 74, k. 600v–601, 644–644v, 721v–713v; nr 75, k. 783; nr 76, k. 459–459v; nr 78, k. 279v–280 (tu Stanisław, syn nieżyjącego już Jana); nr 81, k. 755v–756; nr 83, k. 1415v–1416v.

który dopuścił się zabójstwa jego sługi. Stanisław zgłosił też pretensje do spadku po swoim stryju, mieczniku chełmskim Zbigniewie. W 1673 r. pozywał Jana Zbigniewa Oleśnickiego, kolejnego męża Katarzyny Lanckorońskiej, wdowy po mieczniku chełmskim o należną mu spłatę części sumy zastawnej, w której Zbigniew trzymał niegdyś Kaliszany z przyległościami. W październiku 1675 r. otrzymał spłatę tej należności w wysokości 1500 florenów od drugiej żony nieżyjącego już Oleśnickiego Anny Stanisławskiej⁷⁹. Dalsze losy Stanisława Sienieńskiego nie są znane.

Pora przejść do przedstawienia dziejów życia synów kasztelana lubelskiego Zbigniewa z jego drugiego małżeństwa. Najstarszy z nich – Mikołaj w chwili śmierci ojca mógł mieć co najwyżej niespełna 12 lat. Kiedy umarła jego matka, był młodzieńcem około 18-letnim. Na niego też w dużym stopniu spadła odpowiedzialność za losy młodszych braci. Młodzi Sienieńscy wielokrotnie stawiali się w grodzie lubelskim. Najczęściej też wspólnie występowali w różnego rodzaju sprawach urzędowych. Wkrótce też miało się okazać, że chociaż ich matka, Krystyna z Uhrowieckich Sienieńska spłaciła wierzycieli kasztelana lubelskiego i pozostawiła synom dobra nieobciążone długami, to ci ostatni nie potrafili utrzymać ich w swoim ręku. Wielokrotnie też wydzierżawiali i zastawiali należące do nich majątki. Prowadzili też liczne procesy z sąsiadami, dzierżawcami i posesorami zastawnymi swoich wiosek. Wśród spraw z udziałem wszystkich czterech synów Zbigniewa Sienieńskiego i Krystyny Uhrowieckiej znalazły się spory z Bobowskimi, Adamem Hynkiem, Janem Iżyckim, Wojciechem Węgleńskim i Remigianem Kielczewskim. W 1646 r. Jan Sienieński, syn kasztelana lubelskiego z pierwszego małżeństwa, scedował swój zastaw na Prawnie, Mazanowie i Krasnem podstolemu chełmskiemu Jakubowi Uhrowieckiemu. W 1647 r. jego młodszy bracia zastawili Uhrowieckiemu kolejnych sześć wiosek: Nieszowę, Basonię, Kolczyn, Rybitwy, Bór i Wołę Judaszową. Oddali mu też te dobra w realną posesję. Z dóbr odziedziczonych po rodzicach czterech kasztelanice lubelscy zatrzymali więc w swoim ręku jedynie Kaliszany, Ostrów i Łopoczno oraz część w Bobach i Wołę Lubaszową. Wszyscy czterej

⁷⁹ Por. APL, LGR, nr 78, k. 279v–280, 631v–632v; nr 81, k. 1121; nr 95, k. 1051–1052; nr 96, k. 1802–1803; nr 99, k. 662v–663v; J. Pielas, *Oleśnicy herbu Dębno w XVI–XVII wieku. Studium z dziejów zamożnej szlachty doby nowożytnej*, Kielce 2007, s. 351.

bracia uczestniczyli też w procesach z sąsiadami Kaliszan (Kowalskim i Silnickim) toczonych w latach 1647–1649⁸⁰.

Reprezentantem interesów rodziny w dalszym ciągu był przede wszystkim Mikołaj. Dnia 21 października 1645 r. zawarł on w Lublinie intercyzę z Zofią z Chodorowskich Krzycką, żoną Adama, starosty ejszyskiego, oraz jej synami z poprzedniego małżeństwa, Stanisławem, Janem i Jakubem Podoskimi. Zgodnie z warunkami tej umowy Sieniński miał poślubić Konstancję Podoską, córkę Jana, wojewody mazowieckiego, a jej matka i bracia mieli do 6 stycznia 1646 r. przekazać mu posag żony w wysokości 8000 florenów. Mikołaj twierdził później, że w intercyzie znalazł się również zapis mówiący o tym, że w przypadku niewypłacenia w terminie posagu Podoscy oddadzą mu w użytkowanie wieś Świerczów w ziemi chełmskiej. Ponieważ ani starościna ejszyska, ani też wojewodzice mazowieccy nie wywiązali się z uzgodnionych w Lublinie warunków, stosunki między Sienińskim a rodziną jego żony od początku nie ułożyły się dobrze. W 1647 r. wizytę we dworze w Kaliszanach złożyli bracia Konstancji z Podosia Sienińskiej – rodzony Stanisław i przyrodni Mikołaj Stefan Łaszcz. Goście, grożąc Mikołajowi spaleniem dworu, sprowokowali awanturę, która zakończyła się bijatyką. W czasie bójki ranny został młodszy, nieletni brat gospodarza, Zbigniew oraz kilku jego służących. Sprawa miała oczywiście swój dalszy ciąg w postaci pozwów, jakie złożył Mikołaj w imieniu swoim i brata przeciwko własnej teściowej, Zofii z Chodorostawu 1° v. Stefanowej Łaszczowej 2° v. Janowej Podoskiej 3° v. Adamowej Krzyckiej oraz obu szwagrom. Zarówno Mikołaj Stefan Łaszcz, jak i Stanisław Podoski zostali skazani na banicję i infamię. Rzecz jasna sprawa ta tylko pogorszyła relacje Mikołaja z rodziną żony. W roku 1651 pozostali bracia Konstancji Sienińskiej (Stanisław Podoski zmarł już w 1648 r.) udaremнили podjętą przez jej męża próbę intromisji do Świerczowa. W tym samym roku Mikołaj i Zbigniew Sienińscy pozwali też Aleksandra Podoskiego w związku ze starą sprawą awantury w Kaliszanach z udziałem Mikołaja Stefana Łaszcz i Stanisława Podoskiego⁸¹.

⁸⁰ Por. APL, LGR, nr 69, k. 61v–62; nr 73, k. 501v–502; nr 74, k. 968v–969; nr 75, k. 18–18v, 763v–764, 1100v–1101; nr 76, k. 625v–626; nr 77, k. 170v–172.

⁸¹ Por. APL, ChGZ, nr 26, s. 707–708; nr 27, s. 644–648 (tu intercyza z 21 X 1645 r.); LGR, nr 75, k. 778, 811v–812v, 1117v–1119; nr 76, k. 32v–34, 37v–42v; nr 79, k. 909–909v.

Pogłębiające się trudności finansowe synów kasztelana lubelskiego z jego drugiego małżeństwa postanowił wykorzystać ich szwagier, Stanisław Lanckoroński. Stopniowo, krok po kroku, skupował on pretensje wierzycieli Sienieńskich, uzyskiwał cesje zastawów i udzielał im nowych pożyczek. Już w 1650 r. ówczesny wojewoda braclawski podjął próbę objęcia w realne posiadanie wszystkich dóbr, które Mikołaj, Stanisław i Zbigniew Sienieńscy odziedziczyli po ojcu i matce. Musiał jednak zrezygnować ze względu na opór Mikołaja oraz innego pretendenta do przejęcia tych majątków, podstolego chełmskiego Jakuba Uhrowieckiego. Nie mogąc przeprowadzić swoich zamiarów *per fas*, Lanckoroński dokonał zbrojnego zajazdu Nieszowej z przyległymi wioskami. Dnia 18 lutego 1651 r. Stanisław Sienieński w imieniu własnym oraz braci Mikołaja i Zbigniewa złożył w grodzie lubelskim protest przeciwko wojewodzie braclawskiemu i jego współnikom (m.in. Janowi, Piotrowi i Andrzejowi Rzeczyckim, starościcom urzędowskim), którzy z tłumem sług i żołnierzy (dragonów z chorągwi koniuszego wielkiego litewskiego Bogusława ks. Radziwiłła) zajęli sporne dobra. W ostatecznym rozrachunku Stanisław Lanckoroński złamał opór Sienieńskich i prośbą oraz groźbą nakłonił ich do sprzedania pożądaných przez niego majątków. Proces przejmowania przez Lanckorońskiego dawnych dóbr kasztelana lubelskiego Zbigniewa trwał, jak się zdaje, do 1654 r. Jeszcze w 1653 r. Mikołaj Sienieński, wtedy rotmistrz JKM, uzyskał intromisję do Woli Lubaszowej, którą w roku poprzednim sprzedał szwagrowi, lecz nie otrzymał całej należności. Szybko jednak musiał ustąpić z tej wsi, gdyż w 1653 r. zabrakło już Sienieńskich w spisie ziemian zobowiązanych do wystawienia pocztu na popisie żołnierza łanowego województwa lubelskiego. W 1654 r. Stanisław Lanckoroński jako właściciel Mazanowa zastawił tę wieś Janowi Rzeczyckiemu za 17 tys. florenów⁸².

Ostatnie lata życia Mikołaj Sienieński spędził w Kaliszanach, które jego młodszy brat Zbigniew trzymał w zastawie od Stanisława Lanckorońskiego. W 1654 r. pozywał Aleksandra Podoskiego o niewypłacony posag nieżyjącej już Konstancji z Podosia Sienieńskiej. W tym samym roku napadł na drodze wraz z bratem Zbigniewem ludzi Stanisława Drzewieckiego, odebrał im upolowaną zwierzynę i zabrał psa legawego należącego do kustosza łuckiego, kanonika

⁸² Por. APL, LGR, nr 78, k. 327–328, 1002–1002v, 1005v; nr 79, k. 112–115; nr 81, k. 272v; nr 82, k. 1102–1105v.

krakowskiego i proboszcza urzędowskiego Franciszka Gogolińskiego. Uwikłał się w ten sposób w nowy konflikt, gdyż obaj poszkodowani odpowiedzieli złożeniem pozwów przeciwko Sienińskim do Kaliszan. W 1656 r. Mikołaj wspólnie z Franciszkiem Uhrowieckim i Łukaszem Wereszczyńskim dokonał zbrojnego zajazdu wsi Świerczów. O napad na swoje dobra i poranienie sług oskarżała ich w 1658 r. ówczesna właścicielka tej wsi, wdowa po instygatorze koronnym Danielu Żytkiewiczu, Anna z Biórkowa Szembergówna. W tym samym roku Mikołaj Sieniński został poraniony na Krakowskim Przedmieściu w Lublinie przez ludzi Aleksandra Hilarego Połubińskiego. Niedługo później porzucił stan świecki i został zakonnikiem. Zmarł przed 17 marca 1660 r. Z małżeństwa z wojewodzianką mazowiecką Konstancją Podoską h. Junosza pozostawił jedynie córkę Konstancję⁸³.

O Konstancji, jedynej córce Mikołaja i Konstancji Podoskiej, wiemy jedynie to, że jeszcze jako panna procesowała się w 1660 r. z wdową po Danielu Żytkiewiczu o wieś Świerczów w ziemi chełmskiej, do której miała prawa po matce. Była też wymieniana w gronie spadkobierców stryja Zbigniewa, miecznika chełmskiego. W roku 1667 pozywała swoich braci stryjecznych, synów Stanisława, o 440 florenów. W 1669 r. była już żoną Pawła Kurdwanowskiego h. Półkozic. Wraz z mężem zawarła umowę z Janem Zbigniewem Oleśnickim, na mocy której ten ostatni miał jej wypłacić 1500 florenów stanowiących ostatnią część spłaty należnej spadkobiercom miecznika chełmskiego Zbigniewa Sienińskiego. Konstancja z Sienna Kurdwanowska nie doczekała jednak finalizacji tego układu. Zmarła przed 30 października 1675 r., gdy wdowa po Oleśnickim wypłaciła wspomnianą sumę jej bratu stryjecznemu (synowi Jana) Stanisławowi Sienińskiemu⁸⁴.

Stanisław Sieniński był drugim synem kasztelana lubelskiego Zbigniewa i Krystyny Uhrowieckiej. Z treści testamentu jego matki wynika, że chciała ona, aby został księdzem. Ostatecznie jednak nie zdecydował się on na karierę duchowną. Uczestniczył niemal we wszystkich sprawach sądowych, w których stroną był

⁸³ Por. APL, LGR, nr 82, k. 619v–621v, 1228–1228v, 1339v–1340; nr 83, k. 720–724v (tu informacja, że jeden z pozwów przeciwko uczestnikom napadu na Świerczów złożono w Woli Lubaszowej, co może sugerować, że Mikołaj Sieniński przebywał wówczas w tej właśnie wsi), 1008v–1009v; nr 86, k. 157–158 (tu informacja, że Mikołaj przed śmiercią został duchownym).

⁸⁴ Por. APL, LGR, nr 86, k. 157–158; nr 93, k. 24–25; nr 95, k. 247–247v; J. Pielas, *op. cit.*, s. 351.

jego starszy brat Mikołaj. W 1651 r. samodzielnie występował przeciwko Wojciechowi, Łukaszowi i Franciszkowi Patrzyckim, spadkobiercom nieżyjącego już Stanisława Patrzyckiego, który był jednym z uczestników dokonanego przez Stanisława Lanckorońskiego zajazdu na Nieszowę i inne dobra Sienieńskich. Nie wiemy niestety, za jakie przestępstwo Stanisław Sienieński został skazany na infamię. Jako infamis został zabity w 1660 r. we wsi Bór przez ludzi swojego siostrzeńca, starosty skalskiego Przeclawa Lanckorońskiego. Jego ciało prezentował w grodzie lubelskim Jan Sienieński, syn przyrodniego brata Stanisława, Pawła. Stanisław Sienieński ożenił się Magdaleną Wasilkowską, z którą miał dwóch synów, Zbigniewa i Jana Aleksandra. Wdowa po Stanisławie żyła jeszcze w 1665 r. Procesowała się bowiem wówczas z urzędem grodzkim lwowskim, Patrzyckimi i lwowską gminą żydowską o należną jej kwotę 7000 florenów⁸⁵.

W 1660 r. synowie Stanisława musieli być przynajmniej nastolatkami, gdyż do nich właśnie adresowany był dekret królewski w sprawie z Patrzyckimi, pozywającymi obu braci Sienieńskich o długi pozostawione przez ich ojca. O starszym z synów Stanisława, Zbigniewie możemy powiedzieć jedynie to, że został on odnotowany w księgach grodzkich lubelskich w 1660 r. przy okazji procesu z Patrzyckimi. Ponownie w 1667 r., gdy z bratem został pozwany przez siostrę stryjeczną Konstancję o zwrot 440 florenów. Po raz trzeci zaś wreszcie w 1670 r., gdy Sienieńscy, tym razem jako spadkobiercy matki i „adherenci” Żydów lwowskich, ponownie musieli odpierać pretensje Patrzyckich kierowane do nich oraz do lwowskiego urzędu grodzkiego i tamtejszej gminy żydowskiej o bezprawne zajęcie kamienicy należącej do Franciszka Patrzyckiego⁸⁶. Nic więcej o nim nie wiemy. Najpewniej zmarł przed rokiem 1671 beżennnie i bezpotomnie.

Nieco więcej wiemy o drugim synu Stanisława Sienieńskiego i Magdaleny Wasilkowskiej. W źródłach nazywany był on na przemian Janem lub Aleksandrem. Możemy stąd wnosić, że był dwuimienny i nazywał się Jan Aleksander. W 1671 r. oblatował on w grodzie lubelskim intercyzę zawartą w 1653 r. w Jagielnicy przez Magdalenę Wasilkowską ze Stanisławem Lanckorońskim, który

⁸⁵ Por. APL, LGR, nr 73, k. 522–523 (testament Krystyny z Uhrowieckich Sienieńskiej); nr 79, k. 895–896; nr 86, k. 762v, 961–963; nr 91, k. 352–353.

⁸⁶ Por. APL, LGR, nr 86, k. 961–963; nr 93, k. 24–25.

zobowiązał się wówczas wypłacić matce Sienieńskiego 3000 florenów. W 1684 r. był jednym z uczestników procesu z Żydem lubelskim Szmulem Diabłem. W roku 1692 Aleksander Sienieński, jako spadkobierca stryja, miecznika chełmskiego Zbigniewa, uzyskał w sądzie grodzkim lubelskim zgodę na intromisję do wsi Kaliszany. Ponieważ jednak pretensje Sienieńskiego nie miały jakichkolwiek podstaw, ówczesna posesorka tej wsi, Anna Rysińska, wdowa po kasztelanie krakowskim Andrzeju Potockim, nie dopuściła do realizacji tego dekretu. Jest to ostatnia wzmianka źródłowa o młodszym z synów infamisa Stanisława. Wiemy natomiast, że był on żonaty. W 1684 r. w grodzie lubelskim pojawiła się bowiem Katarzyna z Krzętowa 1° v. Zaporska 2° v. Aleksandrowa Sienieńska, która pozwała Jana Linowskiego o zwrot 3000 florenów⁸⁷. Nie wiemy niestety nic więcej ani o Janie Aleksandrze, ani też o jego małżonce.

Zbigniew Sienieński był trzecim synem kasztelana lubelskiego Zbigniewa i Krystyny Uhrowieckiej. Wspominano już o nim wielokrotnie we wcześniejszych partiach tekstu. W tym miejscu dodajmy tylko, że w 1653 r. zawarł on ze swoim szwagrem, Stanisławem Lanckorońskim umowę, na mocy której wziął w zastaw za 37 tys. florenów wsie Kaliszany, Łopoczno i Ostrów *seu* Grodzisko. Paradoks całej tej sytuacji polegał na tym, że dobra te jeszcze niedawno stanowiły własność synów kasztelana lubelskiego, od których dopiero co kupił je Lanckoroński. Zbigniew Sienieński ożenił się z Katarzyną z Brzezia Lanckorońską h. Zadora. Była ona córką Marcina Lanckorońskiego i Krystyny z Koziatulskich, a więc bratanicą hetmana Stanisława. Suma zastawu na Kaliszanych nie stanowiła bynajmniej posagu, jaki Katarzyna wniosła Zbigniewowi. Odziedziczyli ją bowiem później jego spadkobiercy, a wdowa miała jedynie prawo do dożywotniego użytkowania zastawionych przez Stanisława Lanckorońskiego dóbr. Pod koniec życia Zbigniew Sienieński uzyskał prawdopodobnie tytularny urząd miecznika chełmskiego. Zmarł przed dniem 4 lutego 1656 r. Z małżeństwa z Katarzyną Lanckorońską pozostawił jedynie córkę Krystynę. Zmarła ona jednak w wieku zaledwie kilku lat około roku 1662. Wdowa po Zbigniewie jeszcze dwukrotnie wychodziła za mąż: najpierw za kasztelana lubelskiego Jerzego Słupeckiego (zm. 1663),

⁸⁷ Por. APL, LGR, nr 97, k. 382; nr 108, k. 642v–643v; nr 139, k. 540v, 646–649.

a następnie (w 1668 r.) za Jana Zbigniewa Oleśnickiego. Katarzyna z Brzezia Lanckorońska zmarła przed 30 sierpnia 1669 r.⁸⁸

Tomasz Sienieński był najmłodszym synem kasztelana lubelskiego Zbigniewa i jego drugiej żony, Krystyny Uhrowieckiej. Nigdy nie dane mu było odegrać jakiegokolwiek samodzielnej roli. Jego imię wymieniano w aktach przy okazji różnego rodzaju spraw załatwianych w grodzie lubelskim przez jego starszych braci. W 1650 r. nie uwzględniono już jednak Tomasza, w skargach i protestacjach składanych przez Mikołaja, Stanisława i Zbigniewa Sienieńskich przeciwko Stanisławowi Lanckorońskiemu. Najpewniej zatem musiał już wówczas umrzeć. Jako zmarły został odnotowany w początkach czerwca 1652 r. Rodziny z całą pewnością nie zdażył założyć⁸⁹.

Na koniec spróbujmy pokusić się o kilka spostrzeżeń bardziej ogólnej natury. Po pierwsze, w kilkudziesięcioosobowej grupie zidentyfikowanych przedstawicieli lubelskiej linii Sienieńskich żyjących w XVI i XVII w. było łącznie 27 mężczyzn i 20 kobiet. Liczba ta mogłaby pewnie się zwiększyć, gdyby udało się zdobyć informacje o sytuacji rodzinnej Pawła Macieja Sienieńskiego, który oprócz synów Aleksandra Dominika i Jana miał prawdopodobnie również

⁸⁸ Por. APL, LGR, nr 139, k. 540v; AGAD, Archiwum Zamoyskich, sygn. 2830, s. 49 (tu Katarzyna Lanckorońska nazwana córką Marcina i Krystyny z Koziatulskich), s. 51, 53, 57, 61, 65, 86, 91 (tu we wszystkich cytowanych dokumentach Krystyna Sienieńska jako jedyna córka i spadkobierczyni Zbigniewa); *Urzednicy województwa bełskiego i ziemi chełmskiej XIV–XVIII wieku. Spisy*, oprac. H. Gmiterek i R. Szczygieł, red. A. Gąsiorowski, Kórnik 1992, nr 1169 (w tym miejscu należy jednak zaznaczyć, że w żadnym ze znanych mi dokumentów Zbigniew Sienieński nie został nazwany miecznikiem chełmskim); J. Pielas, *op. cit.*, s. 393–394 (tu błędna sugestia, że żona Zbigniewa, Katarzyna z Brzezia Lanckorońska była córką jego szwagra Stanisława). Warto w tym miejscu wspomnieć, że również synowie wojewody ruskiego Stanisława Lanckorońskiego nie zdołali utrzymać w swoich rękach dóbr kupionych przez ojca od Sienieńskich. W lipcu 1667 r. wszystkie bez wyjątku osady należące niegdyś do synów kasztelana lubelskiego Zbigniewa i Krystyny Uhrowieckiej były bowiem użytkowane już przez nowych posesorów. W przypadku Kaliszan i Łopoczna zaznaczono, że prawo do zastawu na tych dobrach mają Katarzyna z Brzezia Słupecka, kasztelanowa lubelska oraz spadkobiercy jej pierwszego męża: Zbigniew i Jan Aleksander Sienieńscy, synowie Stanisława oraz Konstancja, córka Mikołaja. Por. APL, LGR, nr 93, k. 1043–1050v. Dodajmy także, że wieś Chroślina, należąca niegdyś do Pawła i Jana Sienieńskich, synów kasztelana lubelskiego z jego pierwszego małżeństwa, też miała wówczas nowego właściciela. W 1667 r. została bowiem odnotowana jako dziedziczna posiadłość Andrzeja Rzeczyckiego. Por. APL, nr 93, k. 1185v–1187.

⁸⁹ Por. APL, LGR, nr 80, k. 25v.

inne dzieci. Zwraca uwagę to, że Sienieńscy z Lubelskiego nie byli zbyt czynni na scenie politycznej. Wydali bowiem w badanym okresie jedynie jednego senatora i jednego urzędnika ziemskiego. Niektórzy z nich żenili się jednak z córkami senatorów (Niszczycką, Leńkówną, Tarnowską, Podoską) lub też z pannami pochodzącymi z rodzin senatorskich (Zarembianką, Ligęzianką, Lanckorońską). Córki Sienieńskich szukały natomiast mężów raczej wśród szlachty średniozamożnej. Jedynie jedna (Aleksandra) wyszła za późniejszego senatora. Zwraca też uwagę to, że tylko cztery Sienieńskie zostały w badanym okresie zakonnicami. Dodajmy wreszcie, że dzięki małżeństwom i własnej zapobiegliwości Sienieńscy z linii lubelskiej zdobyli posiadłości poza będącym ich matczynikiem powiatem urzędowskim. Mieli oni dziedziczne majątki w województwach bełskim, krakowskim, sandomierskim, rawskim oraz w ziemi chełmskiej. Różnie potoczyły się też losy potomków trzech synów protoplasty lubelskiej linii rodu. Odnoga na Boiskach wymarła w linii męskiej już na początku XVII w., a jej posiadłości trafiły w obce ręce. Przedstawiciele odnogi na Radomyślu przez dłuższy czas należeli do grupy zamożnych ziemian lubelskich. Najbardziej czynni byli natomiast potomkowie najmłodszego syna Wiktoryna Sienieńskiego – Jana, dziedzica na Chroślinie. Wnuk protoplasty lubelskiej linii rodu – Zbigniew osiągnął urząd kasztelana lubelskiego. Zgromadził też największy majątek. Można zatem stwierdzić, że apogeum świetności Sienieńskich z Lubelskiego przypadło na pierwszą połowę XVII w. W drugiej połowie tego stulecia nastąpiło jednak gwałtowne załamanie. Podział dóbr między trzech synów Jana Abrahama i sześciu synów kasztelana doprowadził do ich relatywnego zubożenia. Sienieńscy stopniowo tracili swoje posiadłości. Pod koniec XVII w. nie byli już właścicielami żadnego majątku w Lubelskiem, a ostatni potomkowie badanej linii rodu brali już tylko w zastaw wioski należące do innych ziemian. Jak się wydaje, status średnioszlachecki utrzymali tylko potomkowie Pawła Macieja, który w latach pięćdziesiątych XVII w. opuścił Lubelskie i przeniósł się do powiatu wołkowyskiego, gdzie objął w dożywotnie posiadanie sapieżyńską Zelwę. Jego wnuk został w XVIII stuleciu tytularnym biskupem maronickim.

ANEKS

Sienieńscy h. Dębno, potomkowie kasztelanica małogoskiego Wiktoryna (gałąź lubelska)

1. Wiktoryn († p. 21 VI 1559) x 1. Anna N. 2. Jadwiga Leska

I pokolenie

2. Stanisław († p. 12 III 1601), syn Wiktoryna i Anny x 1. N. Niszczyccka 2. Agnieszka Marcinowska
3. Marcin († p. 1571), syn Wiktoryna i Anny
4. Jakub († 1601), syn Wiktoryna i Anny x 1. Regina Czerna 2. Barbara Pacanowska
5. Andrzej († p. 1571), syn Wiktoryna i Anny
6. Jan zm. († p. 16 III 1592), syn Wiktoryna i Jadwigi Leskiej x NN.
(1) Zofia († po 1602), córka Wiktoryna i Anny x Paweł Czerny z Witowic

II pokolenie

7. Mikołaj († p. 1616), syn Stanisława i N. Niszczycckiej
8. Jakub († p. 1616), syn Stanisława i N. Niszczycckiej x NN.
(2) Anna († 2 VI 1607), córka Stanisława i N. Niszczycckiej x Krzysztof Żukowski
(3) Katarzyna († p. 17 VIII 1619), córka Stanisława i N. Niszczycckiej x 1. Jan Biejkowski, stolnik przemyski 2. Mikołaj Ostrowski, podsedek przemyski 3. Stanisław Myszkowski, podczaszy lubelski
(4) Zofia († po 1614), córka Stanisława i Agnieszki Marcinowskiej x Stanisław Pacanowski
9. Marcin († ok. 1622), syn Jakuba i Reginy Czernej x 1. Bernardyna Dorota Zarembianka z Kalinowy 2. Katarzyna Ligezianka z Bobrku
10. Abraham († p. 1639), syn Jakuba i Reginy Czernej x Agnieszka Rokoszówna
(5) Elżbieta († po 1633), córka Jakuba i Reginy Czernej x 1. Adrian Mikołajowski 2. Jan Białyński 3. Piotr Minocki
11. Zbigniew († 1633), syn Jana i NN., kasztelan lubelski x 1. Anna Leńkówna z Rokitnicy 2. Krystyna Uhrowiecka

III pokolenie

- (6) Zofia († p. 25 VI 1626), córka Jakuba i N.N x Stanisław Siedleszczyński
12. Joachim (w. 1608), syn Marcina i Bernardyny Doroty Zarembianki z Kalinowy
13. Jan Abraham († p. 26 I 1648), syn Marcina i Bernardyny Doroty Zarembianki z Kalinowy x Anna Gajowska

- (7) Marianna (w. 1608), córka Marcina i Bernardyny Doroty Zarembianki z Kalinowy
- (8) Zofia († po 1630), córka Marcina i Katarzyny Ligęzianki z Bobrku, zakonnica w klasztorze bernardynek w Lublinie
- (9) Katarzyna († po 1630), córka Marcina i Katarzyny Ligęzianki z Bobrku, zakonnica w klasztorze bernardynek w Lublinie
- (10) Anna († po 1638), córka Marcina i Katarzyny Ligęzianki z Bobrku x Wawrzyniec Kos
14. Paweł († po 1656), syn Zbigniewa i Anny Leńkówny z Rokitnicy x Elżbieta Tarnowska
15. Jan († ok. 1649), syn Zbigniewa i Anny Leńkówny z Rokitnicy x 1. NN.
2. Zuzanna Tarnawiecka
- (11) Aleksandra († p. 1657), córka Zbigniewa i Anny Leńkówny z Rokitnicy x Stanisław Lanckoroński, wojewoda ruski i hetman polny koronny
- (12) Katarzyna († po 1649), córka Zbigniewa i Anny Leńkówny z Rokitnicy x Piotr Garwaski, starosta rzeczycki
- (13) Krystyna († po 1653), córka Zbigniewa i Anny Leńkówny z Rokitnicy, zakonnica w klasztorze bernardynek w Lublinie
16. Mikołaj (*ok. 1621 † p. 1660), syn Zbigniewa i Krystyny Uhrowieckiej x Konstancja Podoska
17. Stanisław († 1660), syn Zbigniewa i Krystyny Uhrowieckiej x Magdalena Wasilkowska
18. Zbigniew († p. 4 II 1656), syn Zbigniewa i Krystyny Uhrowieckiej, miecznik chełmski x Katarzyna z Brzezia Lanckorońska
19. Tomasz († ok. 1650), syn Zbigniewa i Krystyny Uhrowieckiej
- (14) Anna († 1684), córka Zbigniewa i Krystyny Uhrowieckiej, zakonnica w klasztorze bernardynek w Lublinie
- (15) Eufrozyna († po 1654), córka Zbigniewa i Krystyny Uhrowieckiej x N. Humieniecki

IV pokolenie

20. Aleksander († p. 2 XI 1690), syn Jana Abrahama i Anny Gajowskiej, kanonik kamieniecki
21. Abraham († po 1696), syn Jana Abrahama i Anny Gajowskiej x Dorota Roszkowska
22. Jan Mikołaj († p. 17 VIII 1684), syn Jana Abrahama i Anny Gajowskiej x Anna Rzeczycka
- (16) Krystyna († po 1688), córka Jana Abrahama i Anny Gajowskiej x Jan Piotraszowski
- (17) Marianna († po 1688), córka Jana Abrahama i Anny Gajowskiej x Aleksander z Więcborka Zebrzydowski
- (18) Izabela († p. 1688), córka Jana Abrahama i Anny Gajowskiej x Maciej Kozicki

23. Jan († po 1677), syn Pawła i Elżbiety Tarnowskiej x Magdalena Wieszczycka
24. Aleksander Dominik (†?), syn Pawła i Elżbiety Tarnowskiej x Eufrozyna Połubińska
25. Stanisław († po 1675), syn Jana i NN., wnuk Zbigniewa i Anny Leńkówny z Rokitnicy
(19) Konstancja († p. 1675), córka Mikołaja i Konstancji Podoskiej x Paweł Kurdwanowski
26. Zbigniew († ok. 1670), syn Stanisława i Magdaleny Wasilkowskiej
27. Jan Aleksander († po 1692), syn Stanisława i Magdaleny Wasilkowskiej x Katarzyna Krzętowska
(20) Krystyna († ok. 1662), córka Zbigniewa i Katarzyny Lanckorońskiej

V pokolenie

28. Dominik († 1743), syn Aleksandra Dominika i Eufrozyny Połubińskiej, biskup tytularny maronicki, kanonik warmiński, gnieźnieński, tarnowski i krakowski
29. NN., syn Aleksandra Dominika i Eufrozyny Połubińskiej x NN.

VI pokolenie

30. Stanisław Dominik († po 1754), syn NN. syna Aleksandra Dominika i Eufrozyny Połubińskiej, kanonik kruszwicki, dziekan gnieźnieński, proboszcz oksywski i chyłoński

Bibliografia

ŹRÓDŁA ARCHIWALNE

Archiwum Główne Akt Dawnych w Warszawie [AGAD]

Archiwum Zamoyskich, sygn. 2830.

Metryka Koronna [MK] 15, 147, 159, 178, 180, 185.

Archiwum Narodowe w Krakowie [ANK]

Castriensia Cracoviensia Inscriptiones [CCI], nr 89, 90, 107, 112, 220, 226, 227, 228, 229, 230, 231, 233, 234, 235, 237, 238, 239, 243, 244, 248, 268, 277, 300, 302.

Grodzkie bieckie, Inskrypcje i relacje, nr 18.

Archiwum Państwowe w Lublinie [APL]

Chełmskie grodzkie, Zapisy [ChGZ], nr 19, 20, 21, 26, 27.

Lubelskie grodzkie, Relacje [LGR], nr 30, 36, 37, 42, 44, 46, 47, 48, 49, 52, 53, 54, 55, 57, 58, 59, 61, 62, 63, 64, 67, 69, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100, 101, 102, 103, 104, 105, 107, 108, 111, 113, 114, 120, 122, 127, 129, 139, 140, 148, 153, 158, 164.

Lubelskie ziemskie, Sądowe [LZS], nr 51, 54, 60.

Lubelskie ziemskie, Wieczyste [LZW], nr 80, 81, 82, 83, 84, 87.

Lubelskie ziemskie, Wieczyste i zobowiązania [LZWZ], nr 106, 108, 109, 111.

Lubelskie ziemskie, Zobowiązania [LZZ], nr 102.

Archiwum Państwowe w Rzeszowie

Archiwum Lubomirskich, sygn. 16.

Biblioteka Książąt Czartoryskich – Muzeum Narodowe w Krakowie

sygn. 1286 Perg.

Biblioteka Narodowa w Warszawie

Łuszczynski B.H., *Silva heraldica*, t. IV, rękopis, sygn. IV 5582.

Łuszczynski B.H., *Silva heraldica*, t. V, rękopis, sygn. IV 5582.

Łuszczynski B.H., *Silva heraldica*, t. VI, rękopis, sygn. IV 5582.

Łuszczynski B.H., *Silva heraldica*, t. VII, rękopis, sygn. IV 5582.

ŹRÓDŁA DRUKOWANE

Akta grodzkie i ziemskie z czasów Rzeczypospolitej Polskiej z Archiwum tak zwanego bernardyńskiego we Lwowie, t. XX (*Lauda sejmikowe*), t. I (*Lauda wiszeńskie 1572–1648 r.*), oprac. A. Prochaska, Lwów 1909.

Akta sejmikowe województwa bełskiego. Lata 1572–1655, wyd. M. Zwierzykowski i R. Kołodziej, Kraków 2020.

Archiwum Jana Zamoyskiego, kanclerza i hetmana wielkiego koronnego, t. I (1553–1579), wyd. W. Sobieski, Warszawa 1904.

Dębski J., *Trybnał Niebieski Na Ziemi Vice Boski z Bogiem Pod Prezydencyą Krzyża W Jaśnie Wielmożnym Jegomości Xiędzu Dominiku Na Siennie Sieninskim, Dziekanie Gnieznienskim [...] Jaśnie Osvwieconego Trybunału Koronnego Prezydencie*, Kalisz 1721.

Niesiecki K., *Herbarz polski*, wyd. J.N. Bobrowicz, t. VI, Lipsk 1841.

Niesiecki K., *Herbarz polski*, wyd. J.N. Bobrowicz, t. VIII, Lipsk 1841.

Orzelski Ś., *Bezkrólewia ksiąg ośmioro, czyli dzieje Polski od zgonu Zygmunta Augusta r. 1572 aż do r. 1576*, oprac. W. Spasowicz, Petersburg 1858.

Pamiętnik Jakuba Pszonki z autografu w bibliotece Ossolińskich znajdującego się wydany. Inwentarz Skarbu Koronnego z roku 1607, wyd. A. Bielowski, Lwów 1874.

Paprocki B., *Herby rycerstwa polskiego*, wyd. K.J. Turowski, Kraków 1858.

Polska południowo-wschodnia w epoce nowożytnej. Źródła dziejowe, t. I, cz. 1 (*Rejestr poborowy ziemi przemyskiej z 1628 roku*), wyd. Z. Budzyński, K. Przyboś, Rzeszów 1997.

Polska południowo-wschodnia w epoce nowożytnej. Źródła dziejowe, t. I, cz. 2 (*Rejestr poborowy ziemi przemyskiej z 1651 roku*), wyd. Z. Budzyński, K. Przyboś, Rzeszów 1997.

- Polska południowo-wschodnia w epoce nowożytnej. Źródła dziejowe*, t. II, cz. 1 (*Rejestr poborowy ziemi sanockiej z 1640 roku*), wyd. Z. Budzyński, K. Przyboś, Rzeszów 1998.
- Prokop K.R., *Wypisy źródłowe do biografii polskich biskupów i opatów z czasów Rzeczypospolitej Obojga Narodów oraz niewoli narodowej doby zaborów (XVI–XIX w.)*, cz. 4, „Archiwa, Biblioteki i Muzea Kościelne” 2006, t. LXXXV, s. 305–377.
- Rejestr poborowy województwa krakowskiego z roku 1629*, oprac. W. Domin, J. Kolasa, E. Trzyna, S. Żyga, red. S. Inglot, Wrocław 1956.
- Rejestr poborowy województwa lubelskiego (powiat lubelski i urzędowski z r. 1626, ziemia lukowska z r. 1620)*, oprac. J. Kolasa i K. Schuster, red. S. Inglot, Wrocław 1957.
- Źródła dziejowe*, t. XVIII, cz. 1 (*Polska XVI wieku pod względem geograficzno-statystycznym*), t. VII (*Ziemie ruskie. Ruś Czerwona*), cz. 1, wyd. A. Jabłonowski, Warszawa 1902.

OPRACOWANIA

- Anusik Z., *Garwascy herbu Grzymała w XV–XVII wieku. Przyczynek do dziejów i genealogii rodu*, „Przegląd Nauk Historycznych” 2015, R. XIV, nr 2, s. 25–83.
- Anusik Z., *Krąg rodzinny Katarzyna z Sienna Myszkowskiej (zm. 1619), podcażyny lubelskiej. Studium genealogiczno-obyczajowe*, „Przegląd Nauk Historycznych” 2020, R. XIX, nr 2, s. 245–280. <https://doi.org/10.18778/1644-857X.19.02.10>
- Anusik Z., *Struktura własności ziemskiej w powiecie pilźnieńskim w roku 1629*, „Przegląd Nauk Historycznych” 2011, R. X, nr 2, s. 69–108.
- Borkowska M., *Zakonnice pominięte w tablicach Dworzaczka*, „Nasza Przeszłość” 2002, t. XCVII, s. 259–302.
- Dubas-Urwanowicz E., *Koronne zjazdy szlacheckie w dwóch pierwszych bezkrólewicach po śmierci Zygmunta Augusta*, Białystok 1998.
- Dworzaczek W., *Genealogia*, t. II (*Tablice*), Warszawa 1959.
- Dworzaczek W., *Hetman Jan Tarnowski. Z dziejów możnowładztwa małopolskiego*, Warszawa 1985.
- Dygdała J., *Sienieński Dominik*, [w:] *Polski słownik biograficzny*, t. XXXVII, Warszawa–Kraków 1996–1997, s. 172–173.
- Estreicher K., *Bibliografia staropolska*, t. XXI, Kraków 1906.
- Fastnacht A., *Słownik historyczno-geograficzny ziemi sanockiej w średniowieczu*, do druku przygotowali A. Fastnacht-Stupnicka, A. Gąsiorowski, cz. 2, Brzozów–Wzdów–Rzeszów 1998.
- Gieysztorowa I., *Niszczycki Stanisław*, [w:] *Polski słownik biograficzny*, t. XXIII, Wrocław 1978, s. 139.
- Gmiterek H., *Sienieński Zbigniew*, [w:] *Polski słownik biograficzny*, t. XXXVII, Warszawa–Kraków 1996–1997, s. 193–195.
- Kaniewska I., *Sienieński Jan*, [w:] *Polski słownik biograficzny*, t. XXXVII, Warszawa–Kraków 1996–1997, s. 188–189.

- Kiryk F., *Oleśnicki Dobiesław (właściwie Dobek z Oleśnicy i Sienna)*, [w:] *Polski słownik biograficzny*, t. XXIII, Wrocław 1978, s. 762–763
- Kiryk F., *Sieniński Andrzej z Sienna i Rymanowa*, [w:] *Polski słownik biograficzny*, t. XXXVII, Warszawa–Kraków 1996–1997, s. 172.
- Kiryk F., *Sieniński Wiktorzyn z Sienna i Gologór*, [w:] *Polski słownik biograficzny*, t. XXXVII, Warszawa–Kraków 1996–1997, s. 192.
- Kiryk F., *Sieniński Zbigniew z Sienna i Rymanowa*, [w:] *Polski słownik biograficzny*, t. XXXVII, Warszawa–Kraków 1996–1997, s. 192–193.
- Kowalska H., *Myszkowski Andrzej*, [w:] *Polski słownik biograficzny*, t. XXII, Wrocław 1977, s. 368–369.
- Kurtyka J., *Latyfundium tęczyńskie. Dobra i właściciele (XIV–XVII wiek)*, Kraków 1999.
- Majewski W., *Leniek Maciej z Rokitnicy*, [w:] *Polski słownik biograficzny*, t. XVII, Wrocław–Warszawa–Kraków 1972, s. 52–53.
- Pielas J., *Oleśnicy herbu Dębno w XVI–XVII wieku. Studium z dziejów zamożnej szlachty doby nowożytnej*, Kielce 2007.
- Posłowie ziemscy koronni 1493–1600*, oprac. W. Uruszczak, I. Kaniewska, M. Ferenc, J. Byliński, red. I. Kaniewska, Warszawa 2013.
- Przyboś A., *Kochanowski Jerzy z Konar*, [w:] *Polski słownik biograficzny*, t. XIII, Wrocław–Warszawa–Kraków 1967–1968, s. 193.
- Przyboś A., *Lanckoroński Stanisław*, [w:] *Polski słownik biograficzny*, t. XVI, Wrocław–Warszawa–Kraków 1971, s. 453–455.
- Sokołowski W., *Politycy schyłku złotego wieku. Małopolscy przywódcy szlachty i parlamentarzyści w latach 1574–1605*, Warszawa 1997.
- Sperka J., *Szafraniec Piotr młodszy z Pieskowej Skąty*, [w:] *Polski słownik biograficzny*, t. XLVI, Warszawa–Kraków 2009–2010, s. 464–468.
- Strzelecki A., *Sejm z r. 1605*, Kraków 1921.
- Szczygieł R., *Nie zrealizowana lokacja Chocimowa w województwie lubelskim. O wpływach sporów granicznych na powstanie miast*, „Roczniki Humanistyczne” 1987, t. XXXV, z. 2, s. 285–288.
- Tarnawski A., *Działalność gospodarcza Jana Zamoyskiego kanclerza i hetmana w. kor. (1572–1605)*, Lwów 1935.
- Urbaniak V., *Zamoyszczycy bez Zamoyskiego. Studium dekompozycji ugrupowania politycznego*, Warszawa 1995.
- Urzednicy województwa bełskiego i ziemi chełmskiej XIV–XVIII wieku. Spisy*, oprac. H. Gmiterek i R. Szczygieł, red. A. Gąsiorowski, Kórnik 1992.
- Urzednicy województwa lubelskiego XVI–XVIII wieku. Spisy*, oprac. W. Kłaczewski i W. Urban, red. A. Gąsiorowski, Kórnik 1991.
- Urzednicy województwa sandomierskiego XVI–XVIII wieku. Spisy*, oprac. K. Chłapowski i A. Falniowska-Gradowska, red. A. Gąsiorowski, Kórnik 1993.
- Żychliński T., *Złota księga szlachty polskiej*, t. III, Poznań 1881.
- Żychliński T., *Złota księga szlachty polskiej*, t. VIII, Poznań 1886.

NOTKA O AUTORZE:

Prof. dr hab. Zbigniew Anusik – kierownik Katedry Historii Nowożytnej w Instytucie Historii Uniwersytetu Łódzkiego, członek Komitetu Nauk Historycznych Polskiej Akademii Nauk.

Zainteresowania naukowe: historia Polski i powszechna XVI–XVIII w., historia Szwecji XVI–XVIII w., stosunki polsko-szwedzkie w XVII–XVIII w., historia dyplomacji europejskiej w XVIII w., dzieje Wielkiej Rewolucji Francuskiej 1789–1799, elity dawnej Rzeczypospolitej, struktura własności ziemskiej w Rzeczypospolitej XVII w., genealogia polskich rodzin szlacheckich w XVI–XVIII w.

zbigniew.anusik@uni.lodz.pl